

**STATEMENT BY MINISTER FOR FINANCE AND YOUTH AFFAIRS
ABOUT THE RE-CONSIDERATION OF THE MYSORE
MAHARASTRA BORDER DISPUTE.**

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ (ಹಣಕಾಸಿನ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದು ಸರಿವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರ ಮಹತ್ವದ್ದು ನಿಜ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಾಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತುವಳಿ ಕೂಡ ಪಾಸ್ ಆಗಿದೆ. ಅನಂತರ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದೇ ಒಂದು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟು ಅಂದರೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಾಷನ್ ವರದಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಚರ್ಚೆಯಾಗದಿದ್ದರೂ ಈ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ನೂಡನೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಹಳ್ಳಿ ಒಂದು ಯೂನಿಟಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಕಂಟಿಗ್ಯೂಯಿಟಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನೂಡನೆಯೂ ಕೂಡ ಬಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ರೂಪವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಏನು ಹೊಸ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೆ ಅದು ಮೈಸೂರು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗಡಿ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಮತ್ತೊಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಚರ್ಚೆಯಾಗಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಅಗತ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ನಾವು ವಿಶ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಒಪ್ಪಿನಿಯನ್ ಪೋರ್ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅದು ಸರ್ವಥಾ ಆಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದುದನ್ನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಒಪ್ಪಿನಿಯನ್ ಪೋರ್ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

**SUPPLEMENTARY AND ADDITIONAL DEMANDS FOR GRANTS FOR
1968-69—1ST INSTALMENT—DEMAND**

Demand No. 3

Sri RAMAKRISHNA HEGDE:—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“ That a further sum not exceeding Rs. 50,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘State Excise Duties’.”

DEPUTY SPEAKER.—Motion moved :

“ That a further sum not exceeding Rs. 50,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in the course of payment during the financial year for the period

ending 31st day of March 1969, in respect of 'State Excise Duties'."

The other Demands *vide* Nos. 5, 6, 10, 18, 20, 21, 23, 30-A, 31, 32, 33, 39, 44, 45, 47, and 54 also are deemed to have been moved. They are now open for discussion.

†Sri M. NAGAPPA.—Sir, I have got a point of order that the peresent Supplementary Budget cannot be considered at this stage. These Supplementary Damands have been laid on the Table of this House yesterday. Members of this House have to give notice of cut motions for these Damands. According to rule 171 and 168 Government should give four clear days for consideration. There are still 2 days and members have to move cut motions and if it is taken up to-day, it would be premature at this stage and it will take away the rights of the members to submit cut motions. Therefore, it is contrary to rule 171 and 168. This point of order has been upheld in the last session.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Has the Hon'ble Finance Minister anything to say in this regard?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I listened to the hon'ble member. Sir, this has been the practice in this House for the last several years. Even though, technically it amounts to moving of demands before this House for its approval, the Speaker used to exempt the requirement under Rule 163 of the Rules of Procedure. The same thing can be done even now.

Sri M. S. KRISHNAN.—The clarification by the Hon'ble Minister is highly unsatisfactory. He says that technically speaking what Sri Nagappa has stated is correct, and at the same time he also says that it has been the practice in the Assembly to see that the supplementary estimates are submitted in this manner. We cannot understand how he could say like that. If there is any practice which contravenes the Rules of Procedure, naturally you must uphold the Point of Order. The Hon'ble Minister cannot just bamboozle the House. It means that it can be taken up at some other stage also.

Sri M. NAGAPPA.—Sir, if any irregularity is committed, it has to be amended.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—This type of objection was raised during the last Session also.

Sri M. S. KRISHNAN.—It was upheld and later on the Speaker has suspended the rules. It has not been over-ruled.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Supplementary Estimates are already before us. The Hon'ble Finance Minister said that this has been the practice.

Sri M. S. KRISHNAN.—When it is convenient for them, they speak of practice and when it helps the opposition, they say that the rule must be followed. Sir, you have to weigh the whole thing and do justice to us.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The demands have been moved already and they are before us.

Sri M. S. KRISHNAN.—At that time, we were not prepared and later on you allowed him to move the supplementary estimates and also to speak. So, it is not fair.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—As the demands were already moved, the Point of Order raised by Sri Nagappa is not tenable at this stage.

Sri M. NAGAPPA.—I got up even before the Chair placed the Demands before the House. Noticing that I was objecting and standing, you placed those estimates before the House.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Member stood up only when the Finance Minister started reading the demands. He has not stood up earlier.

Sri M. S. KRISHNAN.—Sir, he did stand up before the demands were moved.

†**Sri M. NAGAPPA.**—Sir, even then as per the Rules of Procedure, unless notice of cut motions are given and are placed on the Table of the House, this House is not supposed to discuss the estimates and the demands. Of course, the Chair has got the right to suspend the rule. Without suspending the rule, it is not correct to continue the proceedings under the existing conditions. I submit that the Chair has to follow the existing rules and implement them. Otherwise, there will be anarchy in this House. Practices which are not according to law should be overlooked and should not be considered at all. They cannot be cited as precedents. We must follow the rules; we cannot cite precedents which are against the rules. You, Sir, as the custodian, have to implement the rules. Otherwise these rules will go to the waste-paper basket and everybody will say that the Chair has violated the rules. In this view my Point of Order should be considered.

Sri M. S. KRISHNAN.—Supposing it is not taken up today. Will the Heavens fall; will the work of the Government completely stop? Is it that these people are going to spend extra? They have already purchased a number of cars, they have taken money from the Contingency Fund and they want to regularise it now. They say it is a 'New Service.' It can be done even at a later date if the rules are opposed to what they are doing. If the rules do not come in the way, they can proceed. If the rules come in the way, our request has to be considered that they can come forward with these Demands after some time; they are in a majority and they can get it passed. Therefore, there is no point in accepting the contention of the hon'ble Finance Minister.

Sri S. S. SHETTAR.—It is true that four clear days will have to be provided for giving notice if we intend to move some cut motions. If you kindly permit us to move cut-motions today or even at a later date, it is all right. Anyhow the hon'ble Minister has introduced the Demands. We have a right of moving cut motions. If that right is

not curtailed and we are permitted to move cut motions today or at a later hour, the discussion may continue at this stage. We are sitting till tomorrow only. No doubt, my friend Sri M. Nigappa is correct in raising this procedural defect. At the same time, accommodation could be made by permitting us to move cut motions.

SRI K. H. PATIL.—Sir, I do not agree with the proposition made by my friend Sri Shettar. Rule 168 requires 4 days notice. Yesterday evening when the Agenda was circulated, many Members might have left the House. If the Government so desires, they can summon the Session next month for this purpose and get the approval of this House for the money which has already been spent.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Yesterday it was announced in the House and all the Members are aware that these Demands would be taken up today.

SRI K. H. PATIL.—It is true that it was introduced yesterday, and the Members who are acquainted with the rules must have come to the conclusion that this item will not at all be taken up in this Session today. The Session will conclude on the 19th, *i.e.*, tomorrow. Our rights will be curtailed if the Chair permits discussion of this item without giving an opportunity of 4 days notice. If the matter is so urgent, the Session could be extended by putting it before the Business Advisory Committee.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The rights of the hon. members are not curtailed. Now the members may participate in the debate.

SRI K. H. PATIL.—My rights are completely curtailed. If I want to speak on the Supplementary demands, I must have some information and for that 4 days clear notice should be there so that I could get such information from whatever source it is available. To that extent my right has been curtailed. Otherwise, what is the propriety in providing for 4 days clear notice? The Speaker has got extraordinary powers to suspend the rule, but that should not be utilized for such an act like this because heavens are not going to fall if this is postponed.

MR. DEPUTY SPEAKER.—That provision was utilized and the Speaker has already suspended the rule.

SRI S. S. SHETTAR.—What we have to see is that the business of the House is not disturbed and it should continue with some harmony. Rule 168 will have to be interpreted in its true spirit.

“any member desiring to move a motion to reduce any demand shall give notice of at least four clear days before the day on which the demand is under consideration.”

Here it is a limitation on the right of a member if he wants to give notice of cut motions. He will have to do that 4 clear days in advance. The Government should receive the cut motion 4 days earlier to reply to them. If the Speaker were to permit us to give our cut motions at any time then there will not be any violation of rule 168; on the contrary the rights of members will be kept open to the extent of giving

(SRI S. S. SHETTAR)

cut motions even up to the time of voting the demands. Normally the Government has a right to ask for 4 days clear notice of cut motions. But if you permit us to give the cut motions at any time, that will be accommodating the members and facilitating harmonious discussion without violation of rule 168.

† Sri M. NAGAPPA.—May I know from the hon. member Sri Shettar who is also a lawyer how that can be done? Even if I do not move any cut motions, I have to speak as per the cut motions which I have submitted on the floor of the House. I must give my own reasonings for my cut motions and analyse them and my speech should be according to the cut motion and it is for that purpose 4 days clear notice has been provided. Where is the fun in submitting cut motions after the voting is over, when the matter is dead? I do not think that was the intention of the rule-makers. If that was the intention of the rule-makers they would not have provided for 4 days notice. The intention of providing for 4 days notice is to enable members to move their cut motions so that they could be taken up and discussed. The demands are going to be voted to day and if I were to move cut motions tomorrow or after 10 days, what is the purpose of it? They would not at all be considered. When there is a specific rule, it means that members must be very vigilant and the Government also should be very vigilant and all should work within the rule. To talk of accommodation is something else. The Government could have placed these supplementary demands before the House any day from the 2nd of this month so as to give us 4 days clear notice. Was the Government sleeping? Where was the Government? May I know whether it is the intention that these supplementary demands should be got passed without giving any reasonable opportunity to members to express their opinion and to move their cut motions to them. It is with a definite purpose that a specific rule providing for 4 days notice has been framed. There are rulings to the effect that unless a member has moved a cut motion he is not entitled to take part in the debate and so the debate itself will be curtailed if cut motions are not moved. In view of this the reasoning given by the hon. member Sri Shettar is not tenable. It is very clear that the rule has been violated and so I submit that my point of order should be upheld.

Sri M. S. KRISHNAN.—Rule 172 is very clear. It says:

“ The debate on the Supplementary grants shall be confined to the items constituting the same and no discussion may be raised on the original grants nor policy underlying them save in so far as it may be necessary to explain or illustrate the particular items under discussion. ”

So it is very clear that we cannot speak anything outside the Supplementary demands except on matters of policy concerning the particular

items included in the supplementary demands. Naturally we will have to give out motions. If I do not move a cut motion it will not be possible to discuss them. The Speaker may allow me to speak on anything I like, but parliamentary procedure prevents me from speaking anything I like unless I have moved a cut motion. Now cut motion can only be moved under rule 168. It is a mandatory provision. Under the circumstances I am not prevented from giving 4 days clear notice and naturally my right is curtailed. I must send cut motions and only on that basis I can speak. Parliamentary procedure elsewhere also demands that only if cut motions are moved there should be debate. Under the circumstances it is very clear that the point of order of Sri Nagappa is absolutely correct and the Hon. Minister should not be permitted to move the supplementary demands.

SRI S. S. SHETTAR.—I submit that the scope of rule 172 is only restrictive and it says that when supplementary demands are moved the policy underlying the demand should not be discussed because the original policy has been thoroughly discussed and adopted in the original budget passed by the House. So rule 172 is only restricting the scope of discussion.

A point has been raised that the right of members to speak on the supplementary budget has been curtailed if rule 168 is violated. That is a moot point. Rule 168 only enables the Government to have 4 days notice of the cut motions. But if you permit us to send our cut motions at any time after the discussion is initiated, you will be allowing the right of members to participate in the debate and also moving cut motions and that will not be restricting the right of members. On the contrary it will mean some accommodation to members.

4-30 P. M.

SRI K. H. PATIL.—Sir, even if the Opposition and the Treasury Benches agree to suspend this rule and proceed, we cannot do that. The rule requires that four days clear notice should be given and members' right should not be curtailed because they may be thinking of giving out motions. For that matter, I am thinking of giving cut motions on matters pertaining to the Co-operation Department regarding corruption, nepotism, etc., and for that purpose I am collecting information. On the impression that this will not be taken up today, many members may not have come. What about their rights? We should not think of by passing the Legislature in this manner. I hope the very experienced and enthusiastic member of the Treasury Benches Sri Ramakrishna Hegde will not allow such an illegality to happen. He may become the Chief Minister or the Prime Minister and such a man with such a bright future should not create such a bad precedent. Let him not hurry up and get it passed through the back-door; let him get it passed by the front door. Let us be armed with facts and figures and let us have time to give cut motions.

SRI S. S. SHETTAR.—I do not wish to be the spokesman of the Government. I only want to interpret the rule in a correct manner. Four days' clear notice is provided for in order to enable the Government to collect information. It is not meant to give time for the member to collect information. When it is included in the agenda, it is to inform the members that the budget is going to be discussed. If at all the benefit of a days' clear notice is given, it is given to the Government to see what type of cut motion is moved.

SRI K. H. PATIL.—I must be given an opportunity to submit my cut motions.

SRI AZEEZ SAIT.—Sir, I am wondering why before the birth of the baby we are thinking of naming of it. The Supplementary Demands have been placed before us just now and we have to see the reasonableness of demands. Under rule 163 I am at liberty to move cut motions and I am sure that the Hon'ble the Finance Minister Sri Ramakrishna Hegde will be the last man to hurry up matters. I know that he is always for fairness and goodness. Even the late Sri Baliga on one occasion hustled up by suspending the rules. I hope you, Sir, will not follow that bad precedent. I am sure the Hon'ble Minister Sri Ramakrishna Hegde will agree with me and will himself request the Chair to take it up at a later date. Nothing came in the way if the Government to place these Supplementary Demands four days earlier and if they had done so, we could have given our cut motions today and the supplementary demands could have been taken up for discussion. You should not hurry up and get it passed on the strength of the majority of the Congress Party. You, Sir, have a bright future and you should set up high traditions. You belong to the minority community and you should not fall into the hands of the Treasury Bench. Otherwise, your future will be completely marred.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Member could have raised these objections before the demands were moved.

SRI RAMAKRISHNA HEGDE.—Sir, may I assure the Hon'ble Member that there is not the slightest intention on the part of the Government either to curtail the opportunities of the Hon'ble Members to discuss the Supplementary Demands or to stultify the right of members. Even then I am unable to accept the contention of the Hon'ble Member Sri K. H. Patil, Sri Nagappa and others that there is certain serious illegality or irregularity in the procedure that we have been following. May I submit that rule 163 should be read with rules 171 and 172 together? The procedure of this House is not only regulated and guided by the rules but also to some extent by the convention that we have set up. As far as I can recollect, there has not been a single instance in the past where cut motions were moved by Hon'ble Members on Supplementary Grants. Even the new members who are sitting here since the last one and a half years, know that I have moved as many as three Supplementary Grants before and can any Hon'ble Member recollect that he or any other Hon'ble Member on these three occasions

had moved cut motions? Normally the discussion under the Supplementary Grants is limited. The scope is very very limited and we cannot discuss the policy relating to original demands. It is only in respect of expenditure which Government may have had to incur during the course of the interval between two sessions from the Contingency Fund which could not be foreseen for certain reasons that could be discussed. Therefore, I submit that there is no such serious irregularity. I would with your permission move under rule 322 for the suspension of rules, in this connection so that discussion may commence.

Sri B. B. SAYANAK. — In the last session if the opposition members did not give any cut motions it does not mean that your rights should be suspended.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE. — Not at all. I did not say that opposition members have not given cut motions. What I said was all the time we have been following some practice. During the last three sessions no cut motions were moved as in the case of main budget. It is only with a view to see that these discussions do not take unduly long time.

Sri M. NAGAPPA. — I beg to submit that in order to take action under rule 322, it should be made through a motion. Rule 147 speaks of motions :

“Notice of a motion shall be given in writing addressed to the Secretary.”

So unless that motion as laid down under rule is given in writing it cannot be taken into consideration.

Sri S. S. SHETTAR. — Sir we are not able to follow what particular rule he has requested for suspension. We do not know for what particular reason the rule has to be suspended. If rule 168 is to be suspended, then the consequences of rule 171 and 172 will be very bad. If they are suspended, how can discussion continue? So, it is not a question of suspending the rule but it is a question of otherwise remedying the difficulty.

Sri L. SRIKANTIAH. — Sir, let me not be accused of siding the Government. The question of invoking rule 322 does not arise. In my humble opinion rule 168 is clear. A clear period of 4 days is required for giving notice. Rule 168 reads :

“Any member desiring to move a motion to reduce any demand shall give notice at least four clear days before the day on which the demand is under consideration.”

A strict interpretation of this rule follows that four days rule is a protection given to the treasury bench, so that if notice is not given within 4 days, the Government can reject it. It does not say that 4 days must be given to the person who gives the motion. This clause comes as a protection to the Government so that cut motions may not

(SRI L. SRIKANTAIAM)

come at the last minute. Now, in my humble view, under rule 168 nothing prevents any member to give a notice to him. With this interpretation I beg to differ from the View that rule 168 is violated.

SRI M. NAGAPPA.—I submit that what my hon'ble friend the learned Professor says does not fit in here. I quite agree with the hon'ble member that restriction is there that we must give four days notice. But what is the starting date? The date is from the date of placing the budget in the House. The period starts from there. Shall we take that the supplementary grants are placed before us now and definitely we are entitled to move within four days? At least they must wait for four days and then it should be taken into consideration. So far as this motion for suspension is concerned, we should not create such precedents. So, this may be postponed to some other date and let us have an opportunity of moving cut motions. Similar thing has happened at one time. Time and again if the rules are suspended, it is not in the interest of this House.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I will put it to the House.

The question is :

“That Rule 168 be suspended”

The motion was put.

SRI K. H. PATIL.—I press for a division.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The result of the division is as follows :

“Ayes”	...	58
“Noes”	...	32

The motion was adopted.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The rule is suspended.

SRI K. H. PATIL.—Sir, I am just now sending my cut motions which I request you kindly to circulate in this House so as to enlighten the Hon'ble Members to know the propriety of the cut motions.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Yes.

SRI RAMAKRISHNA HEGDE.—Sir, In the Supplementary Estimates placed before this House the total demand of additional sum required is as follows :—

Expenditure met from Revenue	1,85,400 charged
	and 6,64,70,595 voted
Capital Accounts outside the Revenue Account.	6,96,50,141 voted
Disbursement of Advances and Loans.	36,96,000 voted

In total, the demand is little over 14 crores of rupees. Out of the total demand of 14 crores of rupees, a sum of Rs. 5.22 crores that is item one

of Demand No. 44 is only a book adjustment, i.e., transfer from one major head to another major head, so as to see that it is correctly debited as Share Capital in accounts.

Then a sum of Rs. 5.61 crores in Demand No. 33 represents the expenditure on famine relief expected to be covered by the Central assistance. Out of this a sum of Rs. 2.5 crores has already been received from the Centre. Even if a portion of it is not covered by the Central assistance, whatever expenditure is required, has to be incurred. A sum of Rs. 50 lakhs asked for under the State Excise Duties in Demand No. 3 is fully covered by increased revenue. Similarly, in demand No: 5 a sum of Rs. 2.11 lakhs will also be covered by increased revenue.

The following amounts required under several demands noted are all covered by Central Assistance, viz.—

Demand No.

23	...	3.69 lakhs
39	...	7.98 lakhs
44	...	1.47 crores
54	...	25.68 lakhs

All together, 191.28 lakhs.

The net out-go not covered either by Central assistance or by book adjustments will be roughly about 74.00 lakhs. Even out of this small amount of Rs. 74 lakhs a sum of Rs. 25 lakhs is the amount that we have given as grants for drinking water wells. In Demand No. 21 a sum of Rupees 15.2 lakhs represents the investment in the Mysore Testing laboratory and the Mysore State Construction Corporation Limited.

With these, I commend the demands before the House for acceptance of this House.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

5-00 P.M.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ 103ರ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜ ಭವನದಲ್ಲಿ ರತ್ನಗುಂಬೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ರತ್ನಗುಂಬೆಗಳು ಅಥವಾ ಫರ್ನಿಚರ್ ಆರ್ಕಿಟೆಕ್ಚರ್ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರಬಲ್ಲ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಉಳಿದ ಹಣವನ್ನು ಸರೆಂಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಸವನವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಸು ವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಏನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಫಂಕ್ಷಿಂಗಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮರ्याದೆಯ ಹಿತವನ್ನು ಮೀರಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಮಿತಿ ಇರಬೇಕು. ಈಗ ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡ ಈಗಾಗಲೇ ಹುತ್ರಿ ಬೆಳೆದಹಾಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಬಡ್ಡಿಂಗ್ ಅವಿಲ್ಲಗೆ ನಿಲುತ್ತದೋ ಏನೋ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಅಗತ್ಯತೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಪೂರೈಸರಾಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಇಂಥಾ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಇಂಥವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸದ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರ.ವುದೂ ಒಂದು ಕಾರಣ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾವು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು 2, 3, 4 ನೇ ಐಟಂಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅವರ ಸಂಬಳ ಸಾಂಗೈಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೆಕಂಗ್ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ನಾನ್ ರೆಕಂಗ್ ಖರ್ಚು ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಹಣಕಾಸಿನ ಮೆಮೋರಾಂಡಂನಲ್ಲಿ ನೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಅದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಎರಡನೇ ಐಟಂನಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 70 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ 3 ಕಾರುಗಳನ್ನು V.I.P.s. ಅವರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಪಾವತಿಸುವ ಇಂಥ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ನ್ಯೂ ಸರ್ವಿಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್‌ನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1968ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಆಗಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು 60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು required for purchase of a diesel driven medium sized car from the state Trading Corporation, New Delhi ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಟ್ಟು 2,30,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರು ಜರ್ಮನಿ ಮೇರ್ಕ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇಡ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ 2,04,500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅವರ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಐಟಂನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಾರುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜೂನ್ 1968 ರಲ್ಲಿ 10 ಹೊಸ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ಅಬಾಸದರ್ ಕಾರುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ 53,800 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸದನ್ ಮೋಟಾರ್ಸ್‌ನವರಿಗೆ ಹೋದವರ್ಷ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡ ಕಾರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎರಡು ಒಟ್ಟು 2,58,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೌಕರ ಕಾರುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಅಥವಾ, ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದೇ ಇರುವಂತಹ ಕಡೆಮ್ಡಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಳಮು ಕಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಡಾಸಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಕಾರನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾವವರು ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಹೊಸದು ಆಗಬೇಕು ಅದು ಒಂದು ಭ್ರಮೆ. ಇದು ತಪ್ಪು. ಈ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಬದ ಬೋರೇಗೌಡನ ಬೊಕ್ಕಸದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎನುತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಬೇಕಾದರೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಯಾವುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕು, ಯಾವುದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೋ ಆ ಹಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಜಲಗಪ್ಪನವರ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಈ ಕಾರುಗಳನ್ನು ತರಿಸುವ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಹಝ್ರತ್ ಏನಿದೆ ಇದು ನಮ್ಮ ಬದದೇಶಕ್ಕೆ ಒಕ್ಕಿಯದ್ದಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇದು ಈ ದೇಶದ ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೀಗನ್ನಿತಿಗೆ ತರುವಂತಹ ಕ್ರಮ ಎಂದು ನಾನು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಹೊಸ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಗರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನಾಮಂಡಲ ಇರತಕ್ಕದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದೂ ಆ ಸಮಿತಿಯು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯು ಫಂಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು 1 ರಿಂದ 8 ರ ವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಜೆಕ್ಟ್ ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ಸ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರುವಂತಹ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ ಆ ಸಮಿತಿಗೆ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರು ಯಾರು ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಪೈಕಿ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಎನ್ನುವವರು ಒಬ್ಬರು ಆ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರು ಯಾವುದೋ ಟೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್‌ಸೆನ್ಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದವರು ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕರ ಮಗನೆಂದೂ, ಅವರೇ ಸ್ವತಃ ಕೆಲವು ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅವರನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ನೇರವಾಗಿ

ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಆ ಮಹನೀಯರು ಶ್ರೀ ರಾಮಕುಂದ್ರ ಅವರು ಸಮಾಜ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪತಕ್ಕವರಲ್ಲ ಎಂದು. ಬಂಡವಾಳವ ಹಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗಬೇಕು ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಫೀನಿಷ್ ಫ್ಯಾಷ್ ಇರಬೇಕು ಯಾವ ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮದಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಕಾಕಬಾರದು ಯಾವ ತೆರಿಗೆಯೂ ಇರಬಾರದು, ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇರಬೇಕು ಅವರು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ 100ಕ್ಕೆ 100 ರಷ್ಟು ಒಪ್ಪಿ ಅದನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕವರು. ಆ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಶ್ರೀರಾಮಕುಂದ್ರ ಅವರನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಯಾವ ಏಕವಚನ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ? ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ? ನಿಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂಬಂಧ ಆಧಾರಾ ವಿಶ್ವಾಸದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ ಹೇಗೆ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಬಹಳ ನಿಷ್ಣಾವಂತರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ತೋರುಗಾರಿಕೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಬೋರ್ಡು ಎಂದು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಒಂದು ಜವಾಬುದಾರಿಯಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಮ್ಮ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸಮಾಜವಾದದ ಗುರಿಯಂತೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳಿಂದಲೂ ಅನುಕೂಲಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದುವು. ಆದರೆ ಇಂದು ನೀವು ಮಾಡಿರುವ ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನ್ಯೂನತೆಗಳುಂಟಾಗಿ ಅದರಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಫಲ ದೊರೆಯದೇ ಬರೀ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಕೆನ್ನುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಹಣದಾಸೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾಸಿ ಕಾಸಿಗೂ ಪರವಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀವು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಮಾಡದೇ ಇರುವಂತಹವುಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿಫಲವಾಗಿವೆ.

ಅದನ್ನೇಯದು, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವೈಸ್ ಛೇರ್ಮನ್ ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ 3,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಎಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಅವರ ಮೇಲೆ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಎಂದು ಮಾಡಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋಫೆಸರ್‌ಮಾಡಿತ್ತಾ ಅವರುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ವೈಸ್ ಚೇರ್ಮನ್ ಎಂದು ನೇಮಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಇವರಿಗೆ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಆಫೀಸರು ಎಂದು 3,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಏಕೆ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಿಟೈರ್ಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಪುನಃ ನೇಮಕ ಮಾಡಕೂಡದು ಎನ್ನುವುದು ಸರಕಾರದ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಏನೋ ವಿಶೇಷ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಾವು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗು ಆಫೀಸರು ಎಂದು ನೇಮಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅವರೇನು ವಿಜ್ಞಾನಿಯೇ? ಇಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ ತಪ್ಪೇ? ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ತಪಶೀಲುವಾರರು ಎಂದು ಇವರನ್ನು ಒಂದು ಜಾಗ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಗ್ರೇಡಿನ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಪೋಸ್ಟು ಕ್ರಿಯೇಟು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಇವರದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಫೀಸುಗಳಾಗಿವೆ. ಒಂದು ಹಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನವ ಖಾಸಗಿ ಮನೆಗೆ 20 ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಇರುವಂತಹ ಮನೆಗೆ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಡಿಗೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಯಾವ ಹಳಗೀ ಹೋಗಿ ನೋಡಬಿಲ್ಲ ಒಂದೊಂದು ಬೋರ್ಡು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನದೊಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನದೊಂದು ನೇತಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 200—500 ಗ್ರೇಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹೊಸ ಹೊಸ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಲು ಖನಾದರೂ ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಇತಿಮಿತಿ ಇದೆಯೇ? ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿರುವಂತೆ ಒಬ್ಬರು ತೆಪ್ಪುಚೀಕು ಬೀದಿವರರು ಚೇರ್ಮನ್‌ರಾಗಿ, ಒಬ್ಬರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು, ಒಬ್ಬರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗು ಆಫೀಸರು ಒಬ್ಬರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕಲ್ ಆಫೀಸರು ಹೀಗೆ ಇವರೆನ್ನಲೂ ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಲ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ರಾಜ್ಯದ ಏತದಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮಗೇನಾದರೂ ಸ್ಟಾಟಿಸ್ಟಿಕಲ್ ಬೇಕೋ ಹೇಳಿ, ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳು ಬೇಕೋ ಹೇಳಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನಾನೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಮಗೆ ರಷ್ಯಾದ ದೇಶದ್ದು ಬೇಕೋ, ಚೆನ್ನಾದ್ದು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಬೇಕೋ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ದ್ದು ಬೇಕೋ, ಅಮೆರಿಕಾದ್ದು ಬೇಕೋ, ಚೆನ್ನಿ ವ್ಯಾಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಬೇಕೋ ಯಾವುದು ಬೇಕೋ ಹೇಳಿ. ಅವಷ್ಟು ಪಾಸ್‌ನುಗಳು, ಸ್ಯಾಟಿಸ್‌ಫೈಂಗ್ ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಚೆಕ್ಸ್‌ ಸರ್ವೆ ಅಪ್ ಮಿನರಸ್ ಎಂದು ವರದಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಬರೀ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನೇ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಾಡುವ ಆಪೀಸರು ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸರಕಾರ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಒಬ್ಬರು ವಾಚ್‌ಮನ್ ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ಅವನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮನೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಅವನ ಮೇಲೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಾಡಲು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವಾಚ್‌ಮನ್ ನೇಮಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇವರ ಮೇಲೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸೂಪರ್ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕು, ತಹಶೀಲ್ದಾರರ ಮೇಲೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು. ಇವರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ಹೀಗೆ ಎರಡೆರಡು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇವರ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊರಲು ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ? ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಲಕ್ಷ ಜನರು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲವೆ ಅರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಬಿ.ಎ.ಗಳು ಎಂ.ಎ.ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಹೊರಗಡೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾರನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೀವು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ನೀತಿ ಬರೀ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಭದ್ರಾವತಿ ಕಂಪನಿಗೆ ಸುಮಾರು 19 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣ ಹಾಕಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಪುಟ 24 ಏಟಂ 8ರಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಎರೋಡಿನಿ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಂಪನಿ ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಇದರ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಷನ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯದಾಯಕವಾದ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉದ್ಯಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಅದರ ಇದು ಅಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನ ಕರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ದಾರಿಗೆ ವಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರು ಮಾಡಲು ಬೇರೆ ಒಬ್ಬರು ಕಣ್‌ನೋಡಿಯಂ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅವರು ಈ ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನ್‌ಸೂರಿಯಂ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯ ಹಾಗೂ ಉಸ್ತುವಾರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಈಚೆಗೆ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಇದರ ಆಗತ್ಯತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾನು ಮೊದಲನೆಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೋ ಅದೇ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಉದ್ಯಮಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕುಸಿದುಬಿದ್ದು ನಂತರವೇ ನಮಗೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ನಾನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಅದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾನ್‌ಸೂರಿಯಂ—ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಕ್ಸಿಜನ್ ಪ್ಲಾಂಟನ್ನು ಹಂತಕಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಂದಾಜು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಇಂಡಿಯನ್ ಆಕ್ಸಿಜನ್ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಹಾಕಿಕೊಡಬೇಕು. ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರೇ ಮೇಲ್ವಿನ್ಯಾಸವಾಗಿ ನೋಡಲು ಒಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವುದರ ಕಾರಣ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎನ್ನುತ್ತವೆನಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗಬೇಕು, ನಾವು ಅದರಿಂದ ಏನು ಒಂದು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೋ ಅದು ನಮಗೆ ದೊರೆತು ಅದನ್ನು ಒಂದು ಕಾಮ್ಯಥೇನುನಿಂತೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಮುಂದೆ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ನರ್ಕಾರದ ವರಿಗೆ-ಅಷ್ಟು ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಯಾರು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಹೊತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದರೇ

ಹೊಗ್ಗಿ ನೋಡಬ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬ-ಆಗಲಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವಂಥ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಅಲ್ಲವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೇ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗುತ್ತದೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ದಿವಸ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಾರ್ಮಿಕರೇಷನ್ ಲಮಿಟೇಷನ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಂದುದುವಯಲೇಬೇಕು ಅನ್ನತಕ್ಕ ಜನರ ಪೈಕಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ-ಈ ದಿವಸ ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕಂಪನಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ, ಅದು ಏನು ಒಂದು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದು ಅಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವರ್ತಮಾನ-ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಏನು ಒಂದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ವರ್ಗವನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದು ತನ್ನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನೆಟ್ಟಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದು ಒಂದು ಕೊರತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ದೇಶಾಭ್ಯಂತರ ಲಂಡನ್ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನ್ಯಾಯತೆಗಳೂ ಲೋಪದೋಷಗಳೂ ಇದ್ದು ಆಗತಾನೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕೆರೆಗಳೂ, ಸೇತುವೆಗಳೂ ಮತ್ತೆ ಮನೆಗಳೂ, ಆಗತಾನೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಸು ಅಂಗಾರಕನ ದೋಷದಿಂದ ಸಾಯುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಕುಸಿದು ಬೀಳುತ್ತಿವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಈ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರೂ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರ ಧೋರಣೆ ತಮ್ಮ ಹಿಡಿತವಿಲ್ಲರತಕ್ಕ ಒಂದೊಂದು ಉದ್ಯಮವನ್ನೂ ಇಂಥ ಒಂದು ಏಜನ್ಸಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಇವರೇನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದಾರೋ? ಅಥವಾ ಆ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದ ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳಂತೆ ದಂತದ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೈಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೋ? ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೂ ನಾವು ಸೈರಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮಾಡದೆ-ಬಾಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಇವರೇನು ಒಂದು ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜ ಎಂಬ ಶಿಶುವನ್ನು ಹೊರಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಹುಟ್ಟುವಾಗಲೇ ಆರೆಸ್ಟ್ ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಮುಂದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೈತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅನ್ನುವುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಜನ ಇಂಥ ಒಂದು ಸಮಾಜವಾದಿ ತತ್ವದ ವಿಕಾಸವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹಾಲಿನ ಡೆಸ್ಟರಿಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಅಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾಗಿ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಸುಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಹೋಮಥೂವಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಜನರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಬೆಣ್ಣೆ ಸುಟ್ಟರೂ ದೋಷವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೇಳತಕ್ಕ ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜ ತತ್ವದ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಜನಕ್ಕೆ ತಿನ್ನಲು ಅನ್ನವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸುಡುತ್ತೇವೆ, ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಟರುಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಟರುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅಂತಃಕರಣ ಇರತಕ್ಕ ಜನತೆಗೆ ಹುಚ್ಚುಹಿಡಿಯುತ್ತೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳತಕ್ಕ ಜನಗಳ ತರೆಯನ್ನು ರಿಪೇರಿಮಾಡಬೇಕೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನು ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರಿಗಳು ಹೀಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ನೇತಾಡುವ ಹಣವನ್ನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಏನನ್ನು ನೂಟಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಯಥಾಶಕ್ತಿ ಇದ್ದಷ್ಟನ್ನು ಲಪ್ತಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರಾಯಿತು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆಯೇ ಏನಾ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯದ ನಿಲುವೇನು ಎಂಬುದೇ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅವರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದು ಸಾಲದು ಅನ್ನುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯಾಸಕ್ತ-ರಾಜಕೀಯಾಸಿರತ ಎಂಬ ಟೆಟ್ಟುಗಳು ಬೇರೆ ಇಂಥ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಸಲಹೆಗಾರರ ಸಲಹೆಯಮೇರೆಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪುನಿಶ್ಚಿ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ಕುಸಿದುಬೀಳುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನು ರಿಲೀಫ್ ಕಾಂಗರರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ವರ್ಕ್‌ಗೆ 12 ಲಕ್ಷ, ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ 8 ಲಕ್ಷ, ಇತರ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ 10 ಲಕ್ಷ ಸಾಯಿರ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ 91 ಲಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಮತ್ತು ದಾವಿಗಳನ್ನು ಆಳಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ 23 ಲಕ್ಷ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಾರೆ. ನಾನು ಯಾವತ್ತೂ ಈ ಬೀದಾರ್-ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಬರ್ಕುಮಾಡುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಅವು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು. ಅಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಅನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಫುಟ 19ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಒಟ್ಟು ಹಣ ಎರಡು ಕೋಟಿ 94 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೂಕುವವರೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಐತಾಳರವರು ಸರೆಯ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಾಗಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚಕಾರವನ್ನೂ ಹೇಳಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸಿಯ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಯಾವು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಂದು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಐತಾಳರವರು 19 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 17 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾಗಿ ಮಳೆ ಬಂದು ಜನ ತೇಲಿಕೊಂಡು, ಮನೆ ತೇಲಿಕೊಂಡು, ಬೆಳೆದಂತಹ ಫಸಲು ತೇಲಿಕೊಂಡುಯೋಗಿ ಭಾರಿ ಅನಾಹುತವಾಯಿತು, ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಕ್ಯಾಲ್ಯಾಮಿಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಏಕೆ ಆ ವಿಚಾರ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಅಂದರು. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಜನತೆಗೆ ಆಗಿರುವ ನಷ್ಟ, ಫಸಲಿಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ನಷ್ಟ ಯಾರೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದೆ. ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಕ್ಯಾಲ್ಯಾಮಿಟಿ—ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಒರಸ್ತದೆ. ಮಳೆ ಇಲ್ಲದಾಗ ಮಾತನಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೈಕೊಂಡ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮುಷಯೋಗವಾಗಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

5-30 P.M.

ಮೊದಲನೆಯ ಡಿಮಾಂಡ್ ಅದ ಹೈಡ್ರೋಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ನೌಕರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ನೀಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿ ದ್ರೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಿಗಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ವಾರದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಸಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥ, ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ, ತೋಡಿಯವ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ, ಓಡಾಡುವ ಜನತೆಗೆ ರಸ್ತೆ ಇಲ್ಲದೆ ರಸ್ತೆ ಸಂಚಾರ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಹೊಳೆಗಳನ್ನು ದಾಟಲು ಬೇಕಾದ ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ರಾಂಚ್ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಕಾಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಸತಾಯಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಜನ ಏನಿದ್ದರು ಅವರಿಗೆ—ಆಲ್ಲ ಒಂದು 70 ಜನ ಭಂಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು, ರಸ್ತೆ ಗುಡಿಸುವವರು ಇದ್ದರು ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಆಗುವಾಗ ಬೇರೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ದುಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತಹ ಪರಿಹಾರ ತಾವು ಕೈ ಬಿಡಬೇಕು. ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಕೆಲಸ ಕೊಡಬೇಕು, ಅವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಅನ್ಯಾಯ. ಅವರನ್ನು ಶರಾವತಿ ಮಡುವಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಬಾಬಿಗಳಿಗೂ ಹಣ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಈ ಒಂದು ಹೊಣೆ ಹೊತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಈ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು, ಇನ್ನು ಯಾವುದೇ ನ್ಯೂ ಸರ್ವೀಸ್ ಅಥವಾ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಕೂಡದು. ಕಂಚಿಜೆನ್ ಫಂಡ್‌ನಿಂದ 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಸಭೆಯವರು ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಹೇಗೂ ಕಂಪೈ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ 25 ಲಕ್ಷ, 50 ಲಕ್ಷ ಅದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡುವವರು ನೀವು ಹಣ ಕೊಡುವವರು ನಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಮಿತಿ ಅನ್ನುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು, ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಖಾತ್ರಿಯಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಹೊಸದಾಗಿ ಟ್ರಿಜರಿಗೆ ಕಮಿಟ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೀವು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಎರೋಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

†Sri H. SIDDHAVEERAPPA.—Sir, after hearing an eloquent speech from my learned friend Sri S. Gopala Gowda, who in his own inimitable

style has highlighted the deficiencies of the administration in these Supplementary Estimates for the year 1968-69—I, share his views—I would like to pin-point only a few of the salient points.

First of all, I would like to refer to the Annexure that is "given to these Supplementary Estimates. You will find that within a short period of five months there are as many as 55 items of new expenditure that has been incurred by this Government. I would like to know from the Hon'ble Finance Minister, who by all standards is an intelligent man, how these new items of expenditure could be permissible or could be allowed so soon after the Budget was framed. When a new item has to come up, it may be due to an unforeseen circumstance they could not anticipate when the Budget was framed or it may be a new service which might have been occasioned subsequently after the Budget is passed for the current year. Out of all this—I have calculated—a total sum of nearly Rs. 2 crores which we did not sanction in this House has been spent by the Government which they have appropriated from the Contingency Fund. In the Constitution, you will find that Contingency Fund is meant only for a particular purpose; contingency fund is there to be utilised only when occasions arise, and it is from that fund that all the items of expenditure will have to be incurred by the Government. All this will usually happen because, in my humble opinion, somebody conceives a new scheme and then suddenly a new service starts. I personally feel that if we go on budgeting in this fashion, especially at this time when every pie counts—we are in the greatest difficult period so far as our State finances are concerned it is not a correct way of budgeting. We know, if we want Rs. 500 for any item of social welfare expenditure, it would be very difficult for the Government to find funds. The slogan which we have found in the Budget Session is, depending upon the availability of finances, depending upon the funds, depending upon our resources that all these things will be taken. That is a common phrase. Therefore, I request the Hon'ble Finance Minister to make up his mind not to allow anybody to conceive any financial scheme and then think of opening a new service. With these preliminary remarks, I would like to refer to only three or four Demands, because it is very difficulty to take up every Demand for want of time.

My friend Sri Gopala Gowda has already referred to Demand No.10. In this Demand it is mentioned that Rs. 1½ crores are required for the staff and household of the Governor and maintenance and repairs to his official residence. Sir, I genuinely feel that this kind of expenditure must not be allowed, particularly during the current year, when the whole country is in the grip of a terrible famine, famine not only of food but famine for want of food, water and also fodder. After all, the Government may say that this is a small amount. But, ultimately the people at large will examine and this may approximate to the idiomatic expression we have: "when Rome was burning Nero was fiddling." How could they allow this kind of expenditure? Why can't

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

the Government tell the Governor that this is not the time when expenditure is made permissible for an expenditure of this kind? This was the Resident's house from the last 100 years or even more. Even in those days when Britishers were living in a lavish style, they thought it was sufficient. Why are you trying to raise it now? What will people think of the Government? Is this the proper time for such an extension of the building? I personally feel that the Ministry is also responsible for this. They ought to have properly advised the Government to feel the pulse of the country and not to allow this kind of expenditure. My friend Sri Gopala Gowda has referred to the State Planning Board and the District Planning Committees. I wholly share his views. I really cannot understand the number of officers on these Committees. You go to any officer in the State and you will find that every day every officer has not less than half a dozen meetings. Ring up his personal Assistant and you get the reply "My officer is in some meeting." The Secretariat is no exception to this. I tried to see the newly-created Commissioner for Industries. I know he is a very good officer. I have nothing to pay against him. You find he is engaged in not less than half a dozen meetings every day. I do not think there is a single day on which he is free from these meetings. I cannot understand why all this is required. Even in our days we had some small committees here and there. I request the Minister for Information who is here to kindly publish the number of Committees that we have got in this State, the number of Committees in which these officers are members and the number of Committees in which you have non-officials. Who are they? I personally feel most of them are square pegs in round holes. I personally feel they are there only for trying to give them some kind of recognition. Most of the non-officials in these committees are members of your party, that is the ruling party. This Government have been telling and the Chief Minister has made a number of statements that he wants the Opposition to support him and he wants the co-operation of the Opposition. This feeling of the Government must be demonstrated in action to the Opposition party. We want the Government to translate what they say into action. We are not very particular of being members of any particular committee. We have had enough of it. Neither Sri Gopal Gowda nor myself want to become members of these Committees, but when once you do it it should not be with a view to see that your party men are appeased. Why I am saying this is that if you want the Opposition to co-operate with you, you must take everybody along with you. But instead of doing that you want to see that these committees are the close preserve of the ruling party. If you go on doing like this, I feel that the days of public resentment are not far off. So far as this district planning committee is concerned, please do not think of having such committees. I can assure you that these people to whom you entrust this work are

incapable of planning anything. It is probably a mirage. What can they plan there? What is it that you do not know? I personally feel that if you do the work sincerely here, it is more than sufficient and it is no good simply duplicating many of these committees.

SRI RAMAKRISHNA HEGDE.—It is not correct that we want to create new bodies at the district level for district planning. What we are going to do is only to call the present District Development Board as District Planning Board with only one addition, that is the District Planning Officer who will act as the Secretary of this Board.

SRI S GOPALA GOWDA.—You are going to recruit 20 officers. It is stated here that 19 temporary posts of District Planning Officers have also been created for this purpose in the scale of Rs. 250-500.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ. —ಕೆಲವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಹಾಗಿದೆ.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—You please see page 9 wherein you have allowed an additional sum of Rs. 50,000 for this purpose.

Then I go to demand No. 20. This is another very important Department. I refer to the Department of Agriculture. In this country we really do not know where we stand. We are very much puzzled by looking at the way some of these new posts have been created and the way these new posts almost crop up. The Government start some fanciful schemes and come forward with some grants to the States to implement them. Then they give a clean go-by to it. But what we find is that they are retained in some other name and the very same people employed in the old scheme are employed in the new scheme. Why should we be a party to this kind of wasteful expenditure? I really fail to understand.

As regards drinking water wells under development schemes, it is a very important item. Last year you spent nearly Rs. 62 lakhs. So far as this item is concerned, I personally feel that you have to spend something more instead of spending on other wasteful items.

Coming to demand No. 23, as soon as I hear the word 'Co-operation' I become allergic because out of all the Departments in the State if at all there is any department which requires to be flayed alive it is the Co-operative Department. This is the worst managed Department of the Government. All sorts of things are happening in this Department. If anybody comes forward with the word "co-operation" he gets loans and subsidies from the Government. This is the only way in which money can be had from the Government and that is why we find that a number of new schemes have been started in the Co-operative Department. I should say that the Co-operative Department has not been working in the interests of the State to promote the social and economic welfare of the people. I wish to oppose totally this demand wherein under the major head Co-operation so much of new amount has been asked for.

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

I want the Hon'ble Minister for Information to enlighten me how many Corporations are there. I have been in public life for many years and I have not been able to follow this jungle of Corporations that have cropped up in this country under various names. They may run to thousands. So I want to know the number of Corporations you have started under various heads in the various departments. I feel this demand is not at all necessary and it is not in the interests of the country.

Then we take Famine Relief. This is an item to which the other day we gave wholehearted support to the Government and we said we have no objection to your spending any amount you consider necessary to see that the lives of people are not allowed to be jeopardised. It is with that understanding we said that any amount may be spent. But here I would like to utter a word of caution to the Government. It is here that the Chief Minister himself has perceived that there is possibility of funds being misused. There are people unfortunately in this country who want to trade in the miseries of others, who want to grow fat and make money when others are in difficulties. There is also another class of people who under the guise of helping people want to see that their bread is buttered. I find that in my own district the District Congress President has been trying to pose himself as the saviour of that district. He wants to go every day with the Deputy Commissioner and wants to pitchfork himself as the man in the district who can save the people.

Sri D. M. SIDDIAH.—He is visiting as the President of the District Congress President.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—There are other Presidents also. We are meeting on the 26th of this month. I want to know under what provision the Deputy Commissioner is showing this special favouritism to the District Congress Committee President to the detriment of other parties. Whenever there is the officers' meeting, he sits along with the Deputy Commissioner and even distributes the funds. What about other people? Are there not M. L. As. and others who can shoulder the responsibility? Is this the way you want to build yourself when people are in miseries and difficulties? Who has appointed the District Congress President as the ex-officio Administrator in the district? I have been hearing quite a number of things which I do not want to divulge here on the floor of the House. It is enough if I say that this kind of thing must be cried a halt to; we cannot tolerate this kind of thing. We are prepared to co-operate with the Deputy Commissioner as citizens and we are there to help him in order to ameliorate the condition of the poor. After all, famine relief must be given to all irrespective of this party or that party. We would like to utter a warning on the floor of the House that if these things are allowed to continue, we will have to revolt. We are here to co-operate with the Government. I would like

to tell the Government that they should try to see that we are treated alike; we do not want any favouritism but we do not want to allow others to trade whenever people are in difficulties. People have been writing to me and I have letters to the effect that unless we take the District Congress President the officers are not going to help us.

Sri D. M. SIDDIAH.—The hon'ble Member Sri Siddaveerappa was kind enough to say that Government can spend any amount for famine relief. If the District Congress President behaves partially and helps those people whom he wants to help it is objectionable. Is the Hon'ble Member going to prove that he is partial in giving relief? Is he not doing his duty to the entire district?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I want to tell my hon'ble friend Sri Siddiah that when I talk I would not talk lightly; I talk with a sense of responsibility. The way things are going on are nauseating. He is not the authorised power of attorney for the Government in the district. We the members of Legislature are also there.

Sri G. DUGGAPPA.—I may tell the hon'ble Member Sri Siddiah that the Government is everybody's Government. The Congress Party may be in power today and tomorrow some other party may be in power. So, it is not your Government, or anybody's Government but it is everybody's Government. The District Congress President cannot say that the Government is his and that whatever grant is obtained from Government is on account of him. Let the Government depute any responsible officer and find out in how many official meetings presided over by the Deputy Commissioner this gentleman is there and is invariably invited so as to give an impression to the people he is getting the grants and spending the same. Is it right, I ask the Government and the party in power. Today you may be in power; tomorrow we may be in power. We are saying this because we are pained.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I would like to say in the interest of Government more than in our interest that the District Congress President should not spoil the atmosphere in the district. By all means let him be with the Deputy Commissioner in his van every time but we would like the Deputy Commissioner to take members of all parties in his vehicle.

Sri R. M. DESAI.—Just now the hon'ble Member Sri Siddaveerappa said that when the funds were distributed the District Congress President was present with the Deputy Commissioner. Does he mean to say that the funds are distributed only to those who have voted for the Congress. It may not be like that. Can we ban any person joint these relief committee or coming forward to work with the Deputy Commissioner? Can we ask the District Congress President to go anywhere? can we bind him like that?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I would like to tell my friend that the matter is not so simple as that. I want him to come along with me and I will show him how things are being managed. Rs. 48 lakhs have been provided to allot free supply of foodgrains to needy and indigent persons and in their division they want to give free food. It is here that discrimination comes. I have made it clear on the day when we were discussing scarcity conditions that we are with him to solve this problem. But let not the people at the district level misuse the name of this Government and party by saying that this is our Government and therefore we do whatever we like.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟರ್.—ದಿಸ್ತ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ರು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹಿತ ಪೊಲೀಸರ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ; ಅನ್ನುವುದು ಅಸತ್ಯ ಅದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ಆಕ್ಷನ್ ಎನ್ನುವಂಥಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಹೊರವೇಶದಿಂದ ಬಂದು ಇನ್‌ಫ್ಲ್ಯೂಯೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ರಿಲೀಫ್ ಅನ್ನುವ ಸಂಸ್ಥೆಯೂ ಕೂಡ ಪರದೇಶದಿಂದ ಬಂದ ಸಂಸ್ಥೆ. ಅವರ ಮೇರೆ ಏನು ಆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

6-00 P.M.

Smt. WINNIFRED F. FERNANDEZ.—Has the hon'ble member Sri Shettar got any concrete instance of that?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—When I say all these things and make these caustic remarks, it only shows the intensity of my feeling. I do not want to humiliate anybody. Let everybody try to build his party. Apart from it, why I do not like many of these things is, they are trading in your name. Please see that such things are put an end to.

I shall now take up industries. Unfortunately I have no time. I am making an earnest appeal to the Minister of Industries to examine from A to Z of every State-owned Industry and study how far and to what extent the public money that we have sunk, hundreds of crores, are yielding. There are two Ministers who should pay special attention to this aspect namely the Minister for Transport and Minister for Industries. I want them to do this because they have come afresh. My own feeling is, that all is not well with our industries. All is not well; that is all I would like to state. I do not take much time. I doubt very much whether there are any industries which are yielding the amount that they ought to. For want of time I do not want to go into greater detail. I only say that our industries will have to be examined and perhaps, if they have confidence in the members of the Opposition, appoint a small sub-committee to examine the working of various public undertakings and even some non-members of the legislature are also appointed and see every industry is examined. Of course there are two special committees of legislature but they hardly have any time to examine thoroughly. This is the hard fact and a reality. Just as we burnt our butter we cannot unfortunately burn our iron. There are so many things where we have to examine in greater detail. I personally feel that if properly worked, Mysore Industries can alone give 50 crores

of profit annually—provided you work them properly. Ours was once a matter of pride. Mysore was called the Hamburg of India. Today, alas; that name has faded. Therefore, I am making an earnest appeal to see that these things are further looked into and they are put on an even keel. New industries have been thought of—film industry and so on. As I said I have no time to go through them. It is enough if I say that our finances are in the worst shape for which this Government may not be responsible because times are like that. Every pie saved, you must understand is every pie earned. You must try to avoid the habit of creating new posts. As I said when I participated the general debate, nearly 50 per cent of our finances have been eaten by one per cent of our population, the official class. If you take figures, out of 200 crores, nearly 100 crores are spent by way salaries. Having spent so much, have you any control over administration? I want you to stand with a whip in your hand and try to extract as much work as possible. If you try to improve the morale of our administration, I will stand by you and see that this country stands benefited.

With these few remarks I oppose these demands.

† ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಪಂಚಗಾವಿ (ಅವಧಾವಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಅನುಪೂರಕ ಸಲ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮಾಂಡು ಇದು ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಜನತೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಳಲಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಕ್ಕಿರುವಾಗ ಈ ಅನುಪೂರಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ನಮಾರು 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಜನತೆಗೆ ಪೋಷಣ್ಣೆ ನೀಡುವ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಜನತೆಗೆ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಈಗ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ 5 ಕೋಟಿ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಏತಕ್ಕೂ ಸಾಲದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮಾರು 20 ಕೋಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಎಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಬೇರೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅಲ್ಲದೆ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಭಾರಿಭಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಇದರಲ್ಲಿ 23 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೆಷಿನ್ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅನೇಕ ಹೊಸ ಮೆಷಿನ್ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ನಿಕ್ಕಬೇಕು. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ 23 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಏತಕ್ಕೂ ಸಾಲದು. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬೆಳಗಾಂ ಡಿವಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಹಂಚಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದಾಗ ಆ ಹಣ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಹಣ ಕಡಿಮೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಈ ತರಹ ನೀವು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಒಂದು ಗುರಿ ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕು ಎಂದರೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಜನತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯಿಸುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಕಷ್ಟ ಸಂಕಟಗಳು ಬರುವುದು ನಮಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ. ನಾವು ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿನಿಂದಾಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಅವಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚು

(ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಪಂಡಗಾವಿ)

ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು, ಈ ಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಇದಕ್ಕೂ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಬಹುದೆಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂಡಾಗುತ್ತಿರುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವರ್ಷ ನಾವು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ನಾಡಿದ್ದು ಅಕ್ಕೋಬರ ಎರಡನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಜನ್ಮದಿನ. ಇಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ಪಾನ ಪ್ರತಿಬಂಧವನ್ನು ರದ್ದು ಗೊಳಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ತರತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಇದು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಿನಿಂದಲೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ ಹಾಕಿದರೆ ಸಾಲದು, ಅದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬರ್ಹು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕೂಡ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಡಿಮಾಂಡ್ ನಂಬರ್ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸೈಸ್‌ಗೆ ಬರ್ಹು ಎಷ್ಟು ಬೇಕುತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಕಾರುಗಳು, ರಾಜಪಾಲರ ಬಂಗರೆಗಳು, ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಹು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಬರ್ಹುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವೆಂದುನಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಇಷ್ಟು ಬರ್ಹು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಹೋಂನ ಕಾರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸ್ಟಾಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ. ಈಗ ಡಿಮಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 10ರಲ್ಲಿ ಐಖಂ ನಂಬರ್ 2ರಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷ 30 ಸಾವಿರ, ಐಖಂ ನಂಬರ್ 4ರಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷ 58 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬರ್ಹುಗಳು ಮುಂದೆ ಬರಬಾರದು, ಅದು ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೋ, ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದಂತೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪೋಸ್ಟುಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹೊಸ ಬರ್ಹುಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೂ ಸಹಾ ಬರ್ಹು ಆಗುವುದು ಆಗಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬಿ.ಡಿ.ಒ.ವನ್ನು ಆಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅಫೀಸರ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಂದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಾವು ಅದಷ್ಟು ಈ ಬರ್ಹು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇದನ್ನು ಮುಂಚಿನಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಬಾತೆಯಿಂದಲೇ ತಯಾರು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಇರಾಖೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾಕುಲರ್ ಇದೆ. ಅವರೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಕೈಗೊಂಡರೆ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಣ ಏನು ಬರ್ಹು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಇತರ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ, ಅದರ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಗೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುವುದು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹಿಡಿತ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ, ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಹೆಸರಿನ ಸಾಲವನ್ನು ಎತ್ತುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಕುವುದು ಎಲ್ಲಾ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜೇರಮೆನ್ ಪರಾರಿಯಾಗಿ ದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ 6-7 ತರವಾದರೂ ಅಡಿಟ್ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸಿ, ಇದನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಡಿಟ್ ಮಾಡಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಸಂಘಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವುಗಳಿಗೆ 3 ಲಕ್ಷ 85 ಸಾವಿರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ತಪ್ಪಾದೀತು. ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿವೆ. ಚಿಕ್ಕೋಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು 51 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮ್ಯಾಷಿನ್ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲವು ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಬೆಳೆದು ಬರಬೇಕು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಾಗುವುದು ಅತ್ಯಾಸಕ್ತವಾದುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಈ ರೀತಿ ಸಂಘಟಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕನ್ಸ್ಟ್ರೂಷನ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಹಣವನ್ನು

ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ! ಮತ್ತು ಜನತಾ ಬಹಾರುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಮಾಲು ಸರಿಯಾದ ಬೆರೆಗೆ ಸಿಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಜಾಗೃತೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಕೆಲವು ಹಿತಾಶಕ್ತಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಉಂಟು. ಇದು ಬಹುಶಃ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವ್ಯವಹಾರ, ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿ ಮಾಲೀಕನು ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ನಾಶಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳು ಕೇಳಿಬರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಮಾಲುಗಳನ್ನು ಅವ್ಯವಹಾರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಷೇರ್ ಬಂಡವಾಳದ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆ ಕೂಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ, ಅವುಗಳ ರಕ್ತ ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಜನರನ್ನು ಹಾಕಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಪೋರಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಮಾತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ, ವಿಧವುಳ್ಳ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅದೊಂದನ್ನೂ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಜನರು ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದು, ಒಳ್ಳೆಯ ದಿವಸಗಳನ್ನು ಕಾಣಲಿ, ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಬೇಗನೆ ಆ ಒಳ್ಳೆಯ ದಿವಸ ಕಾಣುವಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ಈಗಾಗಲೇ 7 ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಕೂಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇರತಕ್ಕವರ ಪೈಕಿ 3 ಜನರು ಮಾತನಾಡಲಿ. ನಾಳೆ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ ಬರುತ್ತದೆ.

Sri K. H. PATIL.—I have given notice of a cut motion. Even if I confine myself to Co-operative Department, I may require one hour.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The hon'ble Members cut motion has been disallowed.

Sri S. SHARAN GOWDA INAMDAR (Jewerga).—There is half-an-hour discussion also listed for today. I request the Hon'ble Minister for Parliamentary Affairs to consider this.

Sri K. PUTTASWAMY.—I can appreciate the difficulty of Hon'ble Members. They have been sitting here since 12 o'clock. Most of the Hon'ble Members know why we should close the session positively tomorrow. As you are aware this time, the *Mahalaya Amavasya* coincides with *Sooryagrahana*. Those who observe must be enabled to do so. Therefore it has been decided that we should rise tomorrow. But we agree with the Hon'ble Members provided the House is prepared to sit both in the morning and evening tomorrow. I want to suggest one thing. Let us close discussion at 7. The Minister for Finance will give his reply tomorrow and then the other things may follow.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There is a technical objection. Unless we vote the Demands today, the Appropriation Bill cannot be moved tomorrow.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸೌಜನ್ಯ ತೋರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ವಿಶೇಷಧನಪತ್ರದವರಿಗೆ ಸಹಕಷ್ಟ ಸಮಯ ಕೂಡ ಬೇಕಾಗಿವೆ. ನಾವು ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷಧನವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ರಾಮಪ್ರಿಯ ಕಟ್ಟಡದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

† ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ್ (ಸುರತ್ಕರ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬಂತು ಎಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಪಟ್ಟ ಪ್ರಥಮತಃ ಕೊಟ್ಟಾಗ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಏಕೆಂದರೆ 25 ಸಾವಿರ

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ್)

ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. 426 ಮನೆಗಳು ಕುಸಿದ ಹೋಗಿವೆ. 10-12 ಜನರು ಸತ್ತುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ, ಉಳಿದ 17 ಜಿಲ್ಲೆಗಳೂ ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಆಗಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೇ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿಠಲೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಧಕ್ಕೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಅರೋಪಣೆ ಅಥವಾ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾ|| 21-6-68 ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಡಳಿತ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಈಗ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಇವರು ಹೇಳಿದರು. ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಕಾಣಾರಾದಂಥ ನೆರೆ ಬಂದಿದೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಪಂಚಾಯತಿ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂತು ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಮನೆಗಳು ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಹೀಗೆ ಇರುವಾಗ 17 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಇದೆ. 2 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕ್ಷಾಮ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ ರೈ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ನಮ್ಮ ಊರಿನವರಾದ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಪಂಚಾಯತಿ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದಂಥ ಮಾತು. ಸೂಳ್ಯ, ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ, ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಕೂತು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ್.—ನನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯನಿರುವರ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯನಿರುವರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ವಿನ್ನಿಫ್ರೆಡ್ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್ ಅವರೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

Smt. WINNIFRED F. FERNANDES.—Of course the Hon'ble Minister State for Food visited our place and the flood affected areas of Coondapur. As per programme, he was scheduled to be there at 3-30 on 30th June. But unfortunately I was told, that the Minister was held up at Shimoga and Shanakaranarayana and arrived late at Coondapur at 7-30 P.M. He was scheduled to visit the affected areas, the same day at 3-30. At 6 o'clock the Flood Relief Committee meeting was held. But of course, the Minister was held up and come late at 7-30 P.M. He did not visit any of the villages affected by flood in my area, namely Coondapur. Next day he had to go to Baindur and there he had gone to other places. But in Coondapur, he did not arrive in time and there fore, he could not go to the flood affected villages. That much I can say.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ್.—ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ 2 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಗಡ್ಡೆ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಗಹನವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ನೆರೆಯ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಾಜೆಕ್ಟ್ ವಾಪ್ ಔಟ್ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಿದ್ದಾರೆ ... You wanted to pump out project water. But your engineers have pumped in river water because of floods in five villages.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನಾನು ಹೋದಾಗ ನನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಐತಾಳ್ ಅವರಗೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಐತಾಳ್ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಸು ಇತ್ತು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಆರ್ಗ್ಯುಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್ ಅವರೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬರಾವ್ ಅವರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಇತರರ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ

ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಬಂದಮೇಲೆ ನೊಂದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಂಟು ಮೂಲಕ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಕಾರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಐತಾಳ್ ಅವರೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬರಾಮರ ಹೊರತು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕುಂದಾಪುರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮತಿ ಪರಾಂಡೀಸ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ್.—ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೊಳಗಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಹಾರ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ವಿಠಲದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವರೇನಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ರಾತ್ರಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿರಬಹುದೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

6-30 P.M.

Smt. WINNIFRED F. FERNANDES.—The Statement made just now by the Minister of State is far from truth. I may tell him that there are so many villagers whose houses have collapsed. Not only that. In some villages, the names of which I have given already not only life has been lost but property has also been damaged. So many have been rendered homeless.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Emotions are running very high. Order order.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಐತಾಳ್.—ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ 53 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ, 23 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ನೆರೆ ಹಾವಳಿ ಆಯಿತು. ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಬತ್ತದ ಗಡ್ಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಮನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಅಫೀಸರುಗಳು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ವರದಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಧೈರ್ಯ ಇದ್ದರೆ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬನ್ನಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 9 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ನೆರೆ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಹಾಳಾಗಿದೆ. ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರೆ ನಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಬಂದ ನೆರೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ತಿರುಗಿಸುವ ಬದಲು ನೀರನ್ನು ಊರಿನೊಳಗೆ ತಿರುಗಿಸುವ ದರಿಂದ 5 ಗ್ರಾಮಗಳು ಮುಳುಗಿಹೋದುವು. ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಇಂಜಿನಿಯರೂ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. 7 ಮೈಲಿ ಉದ್ದದ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡಿದರೆ 5 ಗ್ರಾಮಗಳು ನೆರೆ ಪೀಡಿತವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತುಂಟು, ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತುಂಟು. ಅದರೂ ಸಹ ಆ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ 5 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ನೀರು ನುಗ್ಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಹಾನಿಯುಂಟಾಯಿತು. ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರೆನ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ನುಮಾರು 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ಬೇಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರು ವರದಿ ತಯಾರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಅತಿ ವ್ಯಪ್ತಿಯಿಂದ ಮುಳುಗಿತು. 426 ಮನೆಗಳು ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದವು. 12 ಜನಗಳು ಸತ್ತರು. 17 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕಷ್ಟಗಳಿಲ್ಲವೇ? ನೆರೆ ಪೀಡಿತ, ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ತೀವ್ರ ರೀತಿಯ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಎಸಗಿದೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವಿಠಲದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅಹಾರ ಶಾಖೆಯ ಸ್ಪೀಚ್ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಕೆ. ಶೆಟ್ಟರಿಗೆ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಭಾಪತಿಗಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ಬಾಯಿಗೆ ಬೀಗ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದೆ. ಅಹಾರ ಶಾಖೆಯ ಸ್ಪೀಚ್ ಸಚಿವರು ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ನೀಡಲಿ, ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ದರ್ಜೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ದೋಷ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನವೆಂಬರ್ 1ನೇ ದಿನದಿಂದಲೂ ಮಳೆಯು ಬಿದ್ದು, ಮತ್ತು ಆ ಗಲಭೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ರೂಲ್ ನಂಬರ್ 59 ಪ್ರಕಾರ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಡಿಸ್ಮಿಸ್

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಎ. ಐತಾಳ್)

ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ನೆರೆಪೀಡಿತ, ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತವಾದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಇನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಬನ್ನಿ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಜನತೆ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಉಪಚುನಾವಣೆಗೆ ಬನ್ನಿ. ಜನತೆ ತಪ್ಪು ಬಾವುಟ ತೋರಿಸಿ ಕಲ್ಲು ತೂರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಗಳ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಇದೆ. ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ರಿಲೀಫ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬಾಕಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹೈಯುಸ್ಪು ರಿಲೀಫ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಥೈರ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಉಪ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಬನ್ನಿ. ಆ ಜನರ ಫರವಾಗಿ ನಾನು ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ 6 ಕೋಟಿ ಬಿಲ್ಲರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ, ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಫ್ಲಡ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮೆಜರ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅನೇಕ ನದಿಗಳಿರುವ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ನಮಗೆ ಬೇಸರವಾಗಿದೆ. ಫ್ಲಡ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ರಿಲೀಫ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದವರಿಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಫ್ಲಡ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ರಿಲೀಫ್‌ಗೋಸ್ಕರ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದವರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಬೆರೆ ಇಲ್ಲವೇ? ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದಿಂದ ಫ್ಲಡ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ರಿಲೀಫ್‌ಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ತರತಕ್ಕಂಥ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದವರಿಗಿಲ್ಲವೇ? ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಹೇ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದಮೇರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಉಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಹಣ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ 21 ನದಿಗಳಿಗಿರುವ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಫ್ಲಡ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮೆಜರ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲವೇ? ನದಿಯ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಫ್ಲಡ್ ಎಂದು ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲರಕ್ಕೆ ಒಡು ಗಳೆರಾ ಒಡೆದು ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ನುಗ್ಗಿ ಹಾಳಾಗಿವೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನರಿಪಿಸಿ ಫ್ಲಡ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಬಂಗಾಲ ಬಿರುತ್ತದೆ. 10 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಫಲವತ್ತಾದ ಗದ್ದೆಗೆ ಈ ಫ್ಲಡ್ ನಿಂದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಶಾಶ್ವತ ವಾದ ಮೆಜರ್‌ಸೆತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನ ಬರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ!

ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವಾಗ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೆ ಅವಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ರಿಲೀಫ್ ಮೆಜರ್‌ಸೆತೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲ ಮಾಡಬೇಡಿ ಇದ್ದರೆ ಇದು ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಸಾಣಿಕೊಪ್ಪ (ಕಿತ್ತೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವ ಸಖ್ತಿ ಮೆಂಟರಿ ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸುಮಾರು 14 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಬೇಕು ಎಂದು ತಂದಿರುವುದು ಸಾಲದು ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನಗನಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕ ಕಂಡಿಷನ್ ಸೇರಿದ ಭಾಗಗಳು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಜನಕ್ಕೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು, ನೀರು ಕೊಡಲು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ನಿಜವಾಗಿ ಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು 25 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವ 25 ಲಕ್ಷ ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಒಂದು ಬಾವಿ ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ ಮೂರರಿಂದ ಮೂರೂವರೆ ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಬರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ ಸುಮಾರು 35 ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪಾಟರ್ ಸಮೈತ್ಯ ಸ್ಕೀಂ ಎಂದು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪಂಚಾಯತಿಗಳವರೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸಲು

ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಡೀಪಿಂಗ್ ವೆಲ್ಸ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದು, ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿಯಾಗಿ ಸುಮಾರು 2,43,800 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮ್ಯಾನೇಜು ಮೆಂಟ್ ಬರ್ನಿಂಗ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಎಂದು ಕೊಡುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಆಡಿಟ್ ಆಗುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ನನಗೆ ತಿಳಿದವುಗಳಿಗೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟು ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಸರಿಯಾದ ಆಡಿಟ್ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಆಡಿಟ್ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್‌ಗಳ ಕಡೆಗೆ ಸುಮಾರು 5,77,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವುಡು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಸರ್ಕಾರವೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಸುಮಾರು 20 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರೊಳಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಐದು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬೆಳಗಾಂ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬಹುಶಃ ಐದು. ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿವಿಷನ್‌ಗೆ 5-60 ಲಕ್ಷ, ಬೆಳಗಾಂ ಭಾಗಕ್ಕೆ 4 ಲಕ್ಷ ಇನ್ನೂ 15 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಆದರ ಪರಿಷ್ಕೃತಿ ಅರಿತು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಬೆಳಗಾಂ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದೂ ಕಡಿಮೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸ್ಕೋಪೇ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಜನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬೆಳಗಾಂ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಸಾಯಿರ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್‌ಗಾಗಿ 90 ಲಕ್ಷ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ.ನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವರ್ಕ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು 1-50 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಬರ್ನಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾಲದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬರ್ನಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ, ಬಂಡಾರಗಳು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೇ ಪೂರೈಸುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಗುಣಬೇಕು. ಇನ್ನು ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಎಂದು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ನಂದಿ ಬಳಿ ಮಾಡಿರುವ ಪಾರಂ ಮೂಲಕ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇವನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರ ಮೂಲಕ ಹಂಚುವ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡದೇ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹಂಚಬೇಕು ; ಮತ್ತು ಈಚೆಗೆ ಇಲ್ಲದ ಕೊಟ್ಟ ಬೀಜಗಳು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರೊಸೆಸ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಸುಮಾರು 8-10 ಕಿಲೋಗಳಷ್ಟು ಬೀಜಗಳು ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮ್ಯಾನೇಜು ಮಾಡಿ ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಎರೋಧಪ್ಪದ ನಾಯಕರು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗುವಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಕಮಿಟಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೆ ಹೊರತು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಹಾಗೇನಿಲ್ಲ. ಅವರುಗಳು ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರೊಡನೆ ಕರೆತು ಆಯಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸೇವಾಕರ್ತರನ್ನು ನೋಡುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಇದರಿಂದೇನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರೋಧಪ್ಪದವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳು ಬೇಕು, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಎರೆಕ್ಕಿಸಿ ಅಗಬೇಕು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಥಮ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಎರೆಕ್ಕಿಸಿಗಿರಿ ನಿಜವಾಗಿ ಪೊಲೀಸರುಗಳ ಕೊರತೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದರ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟು ಕೆಲಸಗಳಾಗಬೇಕು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಳೆಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ನಾಡಕರ್ಣಿ (ಅಂಕೋಲ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸಚೇತಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರವರು ಯಾರಾರು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ನಾವುಗಳೂ ಇಲ್ಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಮೂರು ನಿಮಿಷ ಗಳಷ್ಟು ಕಾಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತನಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ whip ನಮ್ಮ ಹೆಸರು ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri K. H. PATIL.—On a point of order, Sir. I have sent my cut motion and the Chair was kind enough to mention that the cut motion was not admitted. When the rule has been suspended by leave of this House, naturally, every member has a right to move the cut motion. In the absence of my cut motion, if the proceedings go on, it will be illegal.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Normally, cut motions are not being moved in respect of these Demands. Secondly, the cut motions referred to by the hon'ble member are very vague and that is why I have disallowed them.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ನಾಡಕರ್ಣಿ.—ನಾನು ಡಿಮಾಂಡ್ ನಂ. 54 ರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದರೂ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಈ ಜನರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಜನರ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ; ಅದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯ ಈ ಡಿಮಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ರೋಕರ್ ದಾಡೀಸ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳ ವೆಚ್ಚದ ಬಗ್ಗೆ 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒರ್ಬರಾದಿರುವುದಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಇವರು ಹೇಗೆ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಹಿತಸಾಧನೆಗಾಗಿ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನೀಗ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತಾಶೀರ್ದಾರೂ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರೂ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರೂ ಮತ್ತು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಭಜನೆಯನ್ನು ಗೆಜೆಟ್ನಲ್ಲಿ ತಾ: 26-8-1968 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಾದನಂತರ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಅಂಕೋಲಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ಅದನ್ನು ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮಾನಗೇಡಿ ಕೆಲಸ ಬೇರೆ ಒಂದು ಬೇಕೇ? ಇಂಥ ಒಂದು ಆಕ್ರಮ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ್ದರಿಂದ ಜನರು ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ತಿರಗಬೇಕಾಯಿತು. ಹೋಗಲ ಇವರಿಗೆ ಆಕ್ರಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅವುಗಳನ್ನಾದರೂ ನೆಟ್ಟಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಅದೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ವಾಡ್ಯ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೂರದಲ್ಲೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾಂಟಿಗ್ಯುಟಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದರ ವಾಸ್ತವ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಆ ದೂರದಲ್ಲೊಂದು ಊರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದ ಜನ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಅದರ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆ ಊರನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಇಂಥಾ ಮಾನಗೇಡಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇಂಥ ದುರುಪಯೋಗಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನಾದರೂ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದುರುಪಯೋಗವನ್ನು ಕೆಲಸಮಾಡಲಿ. ಇವರು ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೇನೂ ಸಹಾಯ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ನನಗೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರಿಂದ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಚಲಿಗಾಂಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಇಂಥ ಒಂದು ಅಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಅವರಿಗಿಂತ ನಮಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹಾಸಿ, ಇದೆ, ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ಹಾಸಿ ಬುದ್ಧಿ ಇದೆ. ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಬಲ್ಲೆವು. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲವೇ ಅವರು ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 5 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡದ್ದು! ಈ ಅಪ್ರಮಾಣಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಅಧಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಕಾರಣರೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ವರ್ತೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದಿವ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ದಿವ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 3 ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

ದಿವ್ಯಾಂಡ್ ನಂ. 3ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಆಶಿಷ್ಟಂಧಿಯ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದ ಹಣ ಮುಗಿಯಿತು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ 57 ಜನ ನೌಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಹಣ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡಲಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಆಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವಿದ್ಯಾ ಮತ್ತು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಇದನ್ನು ಒಂದು ನ್ಯೂ ಸರ್ವಿಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ನ್ಯೂ ಸರ್ವಿಸಾಗುತ್ತದೆಂದು ! ಇದಿರಲಿ. ಈ ದಿವ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಅಧಿಕವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಮುಂದೆ ಇದ್ದರಿಂದ ಬುತಕ್ಕ ರಾಭದ್ದಲ್ಲಿ ಸಮರೂಗಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಡ್ ಯವರು ಈ ಹಿಂದೆ ಕುಡಿಯತಕ್ಕ ಜನರ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ಇರತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ಈ ಕುಡಿತವು ಫುಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಅವರಿಗೊಂದು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ನೂಕುವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ರಚಿಸಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಕುಡಿಯತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕುಡಿಯತಕ್ಕ ಜನರೂ ಸಹಾ ಕುಡಿಯದಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದನು ಆ ದಿವಸವೆ ಅವರು ಕೈಬಿಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ಆದರೆ ಇದೊಂದು ಶೋಚನೀಯ ಸಂಗತಿಗಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಜನರಲ್ಲಿ ನಿರಾಸೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ.

ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೀಗೆ ಅಡಿಪನ್ನರ್ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಬೇಡುವುದನ್ನು ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಎಷ್ಟೇಷ್ಟೋ ಬಾಬಿಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದೆ, ಆದರೆ ಒಂದು ಸಾರ್ತಿಯಾದರೂ ಆ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಟಾನ್ಸರ್ಡ್ ಸ್ಪೀಷಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದ ಅಂದರೆ ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಬಾಬಿ ನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದ್ದ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹಾಗೇ ಲ್ಯಾಪ್ಸಾಯಿತು; ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ. ಹೀಗಾಗಿ ಅದೇ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಟಾನ್ಸರ್ಡ್ ಸ್ಪೀಷಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹರಿಜನರ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಕಾರೋನಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕಾಚೀಜುಗಳು ಅರ್ಧಮರ್ಧ ಆಗಿ ಹಾಗೇ ತ್ರಿಶಂಖವಾಗಿ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟವೆ. ಅವನ್ನೂ ಈಗರಾದರೂ ಮುಗಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಂಘಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ಶಕ್ತಿ ಯಾವ ಸೇನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎವರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇನ್ನು ಕ್ಷಾಮನಿವಾರಣಾ ಬಗ್ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಣ ನೇರವಾಗಿ ಯಾರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಬೇಕೋ ಅದರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನೋ ಈ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಎಕ್ಸಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್, ವಲ್ಕರಬರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಇಂಥವರಿಗೆ ಫೀಡ್ ಮಾಡಲು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡಿ ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೂ ದೀನದಲಿತರಿಗೂ ಇದು ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಪುಸ್ತಕದ ಬದನೇಕಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಇಂಥ ಅರ್ಹಕಾರದವರಿಗೆ ಉಪಕಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಖರ್ಚುಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಕೊರೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ನಿಯೋಜಿತ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ತುಣುಕು ಎಣುಕು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾರ ಉನ್ನತಿಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ ವರ್ಷ ಆರು ತಿಂಗಳು ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕಲ್ಲ ಆಗರೆ ಸಪ್ತಮೆಂಟರಿ ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಇವು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಅನ್ನುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಳ ವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಇಂಥಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು 3 ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕಯೋಜನೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಅವರ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರೋನಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು, ಮೂರನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟು, ಸ್ಟೇಟ್ ಬಡ್ಡೆಟ್ ನಿಂದಲೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ)

ನೆಟ್ಟಲಿ ಸ್ಪಾನಿಸಾರ್ಡ್ ಸ್ಪೀಂಜ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಶೇಷತೆ ಇರುತ್ತದೆ; ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಪಾನಿಸ್ ಪಾರ್ಲೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣವಿಗಾಗಿ ತ್ರಿಶಂಕುಸ್ವರ್ಗದಂತೆ ಆಗಿ ಯಾರು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ದಯೆ ಮಾಡಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರಣವಿಗಾಗಿ ಅಂತರವಿಶಾಟಣೆಗಾಗಿವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

7.00 P.M.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಊರಿಗೆ ಒಂದು ಬಾವಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದರು ಆವೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಪುಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾವಿ ಇಷ್ಟ ಕತೆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರು ಇವರೂ ಕೂಡ ಹುಜ್ಜರು ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅನ್‌ಟೌಚ್ಯಾಬಿಲಿಟಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನ್‌ಟೌಚ್ಯಾಬಿಲಿಟಿ ಈನ್ ಅಬಾಂಷಡ್ ಇನ್ ರಾ (untouchability is abolished in Law) ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ಹೊರತು ಅನ್‌ಟೌಚ್ಯಾಬಿಲಿಟಿ ಈನ್ ಅಬಾಂಷಡ್ ಇನ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಕೋಪವಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತು. ಈ ಒಂದು ಅನಾಮಲಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೋಗಿರಾಡಿಸಿವೆ ಅಷ್ಟೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಎಕ್ಸೆಕ್ಯೂಟಿವ್ ಬೇಡಿಕೆ ಮಾತ್ರ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಪ್ರೊಟಿಜನ್ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೇ, ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮುಚ್ಚಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಪ್ತಸಿದ್ಧವಾದ ಇರಾಖೆ ಎಂದರೆ ಎಕ್ಸೆಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇರಾಖೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಈ ಇರಾಖೆಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 500 ಈಟಲು ಮರಗಳಿಗೆ ನಂಬರು ಇಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ನೋಟೀಸ್ ಮೂಲಕ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇರಾಖೆಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ರವರಿಗೂ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಬಂದು ಅವರು ನಂಬರು ಹಾಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬಂದು ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂದರೂ ಕೂಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟದಾರರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಂಬರು ಹಾಕುವುದು ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ, ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈಟಲು ವನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಎಕರೆ ಈಟಲು ವನಕ್ಕೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಪುನಃ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರು ಒಂದು ನಯ್ಕುಲರ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಏನೆಂದರೆ ಯಾವ ಈಟಲು ವನವನ್ನೂ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ವಂಚೂರು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು, ಅನೇಕ ಸಾಗುವಳಿ ಚೀಟಿಗಳು ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಇಟ್ಟಿದ್ದೂ ಕೂಡ, ಜಾರಿ ಮಾಡುವೆ, ಪಾಟೆಗೆ ಕೊಡುವೆ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಯಾವುದೇ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಯಾಮಿ, ಒಬ್ಬ ಎಂ. ಎಸ್ ಅ ಎವರಿಗೆ ಕಳೆದ ಮೂರು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಎಕರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ 20 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾನೂನಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಯಾವನು ನಡೆಯುತ್ತಾನೋ ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾರು ಬರಾಡ್ಯನೋ ಹಣಂತರೋ ಅವನಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ತಾರತಮ್ಯ ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಒಂದುವೇಳೆ ಈ ರೀತಿ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಿದ್ದರೆ

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈಚಲುವನ ಬರೆದು ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಈಚಲು ಮರಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿ ಬಗರ್‌ಹುಕುಂ ಇಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಈಚಲುವನ ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಯಾರು ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈಚಲು ವನ ಹಾಳಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಂಥ ಪ್ರವೇಶದ ಈಚಲು ಮರಗಳನ್ನು ಹೊಂಪಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅನ್ಯಾಯ ಇನ್ನೇನು ಬೇಕು? ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬರಿಯಿಂದ ತಯಾರಾಗತಕ್ಕ ಒಂಪೊಂದು ಲೀಟರ್ ಅಕ್ರೋಹಾರ್‌ಗೆ ಎಂಟಾಣಿಯಂತೆ ಲಂಚ ಸ್ವೀಕೃತವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. 8 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಇರುವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ 8 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ದಿವಸಕ್ಕೆ 5000 ಲೀಟರ್ ಅರಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆ. ಮಿಲೇಜ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಕೂಡ ಕುಡಿತಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಇಲಸಿಟ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ದೃವಸ್ಥಿತಿವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನ ಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ ಕರ್ ಸಫರ್ಸ್ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈಚಲುವನ ಪದವಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಹಾಗೆರುವಾಗ ಅನೇಕರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರು ಅದನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಅದನ್ನು ನಾರಾಯ ಸಾರಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಮನಗಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ? ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಯವರು ಬಂದಿದ್ದರು, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ನಾನೂಕೂಡ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದೆ. ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಮತ್ತು ತುಮಕೂರಿನ ಕೆಲವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೆ, ಆಪ್ತರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಒಂದು ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೀರಾ ಶೆಟ್ಟಿ ಅಂತ ಕೇಳಿದರು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ನೀವು ಹೋಗಿ ಅವರು ಹೋಗುವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ನಾನು ನಡೆದುಕೊಂಡೆ ಬಿರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ನನ್ನ ಕಾನ್‌ಟ್ರಿಯನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡುವುದು? ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಅಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯ ಬಂದರೆ ಅಂತೆಂಬ ಮೆಂಬರು, ಪಾರ್ಟಿ ಮೆಂಟ್ ಮೆಂಬರ್ ಗಳು ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಯಾವುದರೂ ಖಾಟಂಗ್ ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನಾದರೂ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟವನ್ನಾಗಲಿ, ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವನ್ನಾಗಲಿ ಹೇಳಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಹಿಂದುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿರು ವುದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ 5-6 ತಿಂಗಳು ಜೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರು ಹೋದರೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಚಾರ ನಾನು ಇರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ದೇಶದ ಜನರ ಸಾರ್ವಕಾ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಬರ್ತು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬೇಕು, ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು 4-6 ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿಂದ ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಅನಾಲ್ಕುಯಿಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ಬಂದಿತು. ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ತಪ್ಪು ಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹಣ ಬರ್ತು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಮಾಣ ಕತೆಯಿಂದ, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ (ಮಂಗಳೂರು-2). — ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಅನು ಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಟೆಲರ್ ಹಾ ಬದಗಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಯಾಗಿದೆ. ಹಾಸಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಆಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸುರತ್ಕರ್ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಅವರು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ನಿಜವಲ್ಲದ ಸಂಗತಿ ಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮನೆಮತಗಳಿಗೆ ಜುಂ ಆಗಿ ಹತ್ತು ಜನರು ತೀರಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ)

ಹೋದಾಗ ಪೀಠೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ಸರಕಾರ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಸಹಾಯ ನೀಡಿದೆ, ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿ ನೋಡಿದರು, ಸತ್ತುಹೋದ ಹತ್ತು ಜನರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 10.15 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಬೆಳೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಲೆವಿ ಮಾಫಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಕಂದಾಯ ಮಾಫಿ ಮಾಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಾದ ಕೂಡಲೆ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡರು, 5 ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿದರು, ಬೈಂದೂರಿನಿಂದ ಸೂಳ್ಯದವರೆಗೆ ನಡೆಸಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನವಾಬರ ಮತ್ತಿತರ ದಿನಪ್ರತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ, ಚಿತ್ರಗಳು ಕೂಡ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನವಾಬರತದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕುಂದಾಪುರದ ಮತ್ತು ಸುರತ್ಕರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರವೆನ್ಸ್ಟ್ರೋ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರು ಮತ್ತು ತಾನಿಲ್ದಾರು ಮನಮನಗೂ ಕೋಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಪ್ಪುಭ್ರಮೆಯ ಮೂಡಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಜನರಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಆಗ ನಿಜಾಂಶ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿರುವುದು ವ್ಯರ್ಥ. ಸುರತ್ಕರ್ ಸದಸ್ಯರು ವ್ಯಥಾ ಅರೋಪಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅವರು ಮಾಡಿರುವುದು ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಅಪರಾಧ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಡೆಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ),—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಗಳನ್ನು ಫರ್ನಿಷ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಗೂ ಹೋಗಿ ರೆಫ್ರಿಜರೇಟರು, ರೇಡಿಯೋ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಬೇಕು, ಏನು ಬದರಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಈಗಿಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ಏನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇರುವುದನ್ನು ಬದರಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ನೀವೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ನೆಪ ಹೇಳಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಂದು ಸಲ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಬದರಾಯಿಸುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧೀನರುಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಕ್ರಮ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಳೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೊಸದನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಲು ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವಿಭಜನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಯಮವಿದೆ. ಹರಿಜನರು ಬಹಳವಾಗಿರುವ ಕಡೆ ಅವರಿಗೆ ನೀಟನ್ನು ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಚಾನುಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಧ್ಯಾವಂತರಾದ ಮಹಿಳೆಯಿರುವ ಕಡೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು. ಡಿವಿಜನ್ ಕಮೀಷನರು ಜೂನ್ 20ನೆಯ ತಾರೀಖು ಒಂದು ಸರ್ಕುಲರ್ ಹೊರಡಿಸಿ ಈ ರೀತಿ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮುಂತಾದವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಸುಕ್ಯುಲರ್ ಕಳಿಸಿದರು. ಈಗ ಡಿವಿಜನ್ ಕಮೀಷನರಾಗಿದ್ದವರು ಮೇಲಿನ ಹುದ್ದೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಲು ಏನಾದರೂ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುವುದೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕುಲರ್ ಕಳಿಸಿರುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರೇನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೋಗಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಿಭಜನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕುಣಿಗಲು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕಡಮೆ ಹರಿಜನರಿರುವ ಕಡೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಇಚ್ಛಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿಧ್ಯಾವಂತರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಇಚ್ಛಿದ್ದಾರೆ. ಚಾನುಗಳಿಗೆ ಸಮಾಪದಲ್ಲಿರುವ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಬೇಕು ಎಂದಿರುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ

ಈ ರೀತಿ ಬಹಳವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕೈಪಾಡದಿಂದ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ನಾಳೆ ಅನೀತಿಯುತವಾದ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಕೇಳಿರುವ ಹಣಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು 33 ನೆಯ ಡಿವಿಷನ್ಡ್ ಇದೆ. ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್‌ಗೆ ಹಣ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆ, ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಈ ರೀತಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ರಿಲೀಫ್ ಕೆಲಸ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ವಿವರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಾಗಲೀ, ಆಹಾರವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲೀ ಒಂದು ಚೂರೂ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಆಹಾರವನ್ನು ಹಂಚಬೇಕಾದರೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಎಲ್ಲ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವುದು, ಎಲ್ಲ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು, ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿ ಫೇರ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲ ತಂದು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಇರಬೇಕು ; ಆ ರೀತಿ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು. ಅದು ಇಷ್ಟಿತ್ತು ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ. ದಳಾಳಿಗಳಾಗಿರ ತಕ್ಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೆಲಸಗಾರರು, ಅವರ ಪುಢಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರಲ್ಲ ಅವರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಿರಾಕಾರಿ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು 150 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ ಆ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣಾ ನಿಧಿಯಿಂದ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಮಾಗಾಪಿ (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಪುಢಾರಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಕಡೆ ಇದ್ದವರು ಆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಶರಣ ಗೌಡ ಇನಾಂದಾರ್.—ಆ ಕಡೆ ಇದ್ದು ಬೇಸತ್ತು ಈ ಕಡೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಇನ್ನು ನೈಲ್ಯ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ನೀವೂ ಈ ಕಡೆ ಬರಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಜನ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಆಹಾರ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಉಪೋಗ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಪ್ರಾಣ ಬಿಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯವನ್ನೂ ತರಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮರೆನಾಡು ಕಡೆ ಹೆಣವನ್ನು ಸ್ವಶಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಅದರ ಬಾಯಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಇಡುತ್ತಾರಂತೆ ; ಆ ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಸಾವು ಜೀವದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅಂಥದ್ದಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ತಕ್ಕ ಬಂದೋಬಸ್ತನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೇ ಇರಲಿ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೇ ಇರಲಿ, ಯಾರೇ ಇರಲಿ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ತಂದರೆ ಪಾಪವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು, ಪಾಪವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ.

† ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ ರೈ (ಬಂಟ್ವಾಳ).—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವೊತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಂಥ ಸಖ್ಯಮೆಂಟರಿ ಡಿಮಾಂಡನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತ ನಾನು ಒದಗಿಸಲು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಎದ್ದಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿರ್ಲಾ ಅವರು ಬಹಳ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು ಏನೆಂದರೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಾಗೂ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಚೇರ್ಮನ್ ಅವರು, ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾಗಿದ್ದು ಕುಣ್ಣು ಮುಟ್ಟು ಕೂತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಇದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತು. ಇವರು ಮೂರೂ ಜನರೂ ಇದ್ದು ನೆರೆ ಪೀಡಿತ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಏನೇನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರಲಿಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ಆಗ ನಡೆದ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಚೇರ್ಮನ್ ಅವರಲ್ಲದೆ ಇತರರೂ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದಿಸೈಸ್ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೀಶ್ವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ಸ್ ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಬಹಳ ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ನೆರೆ ಬಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋದುವು. ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕುಂದಾಪುರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನೆರೆ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೂ ಕೊಡುವಂಥ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೇಷಿ ವಸೂಲಿನಲ್ಲಿ ನೆರೆ ಹಾವಳಿ ಇರುವ ಕಡೆ, ಎಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಬಂದಿದೆ ಎಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಬೆಳೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೇಷಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಅನ್ವನ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ತಿಳಿಸುವುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೆರೆ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಸೂಕ್ತ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಿಕ್ಕಹೇಟೆ).—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಸಖ್ಯಮೆಂಟರಿ ಡಿಮಾಂಡನ್ನು ತಂದಿರುವುದು ದುರವ್ಯಸ್ಥಕರ, ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ವೈಭವವಾದ ಖರ್ಚುಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದಪೀಠಪ್ರಸವನ ಮಾತನಾಡಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ರಾಜಭವನದ ಬಗ್ಗೆ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆವಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನ, ಗಾಂಧೀಜಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸವಾಜಿಪಾದದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ವೈಭವವಾದ ಭವನಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ದುಃಖಕರವಾದ ಮತ್ತು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಖಂಡನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಸ್ವಾಮಿ. ಇವೊತ್ತು ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ, ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕ್ಷಾಮ ಸರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿ. ಐ. ಡಿ. ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ.

7-30 P.M.

ಸ್ವಾಮಿ, ದುಡ್ಡು ಯಾವ ರೀತಿ ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಧರ್ಮ, ನೀತಿ, ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ

ತತ್ಪ್ರ ನೋಡಿದರೆ, ಅದು ಬಹಳ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದು ತೃಪ್ತ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕೃತಿಯಲ್ಲ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಲ್ಲ. ಅವರು ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದ ತಕ್ಷಣ ದಿರ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೋತಂತಹಂಥ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಹ್ಲಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಊಟ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಊಟವಾದ ತಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕಾರ್ಯ ಕರ್ತರು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದಂಥ ಊರಿಗೆ ಏನೂ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಾದನಂತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೋತಂತಹಂಥ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರು ಮುಂದೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಅಂಥ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಿಮಗೆ ಏನೇನು ಬೇಕು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಇವೊತ್ತು ಈ ಕ್ಷಾಮದ ನಿವಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕಷ್ಟನಾಟಕದ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಏನರ್ಜನೆ ಮಾಡಿ, ನಯುಕ್ತ ರಂಗ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಬರಗಾಲ ನಿಲ್ಲುವವರೆಗೆ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದ ರಸ್ತೆಗಲಿ ಸಚಿವರ ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಅವರು ಮೈಥವಾದ ಪಾರ್ಷ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸ ಕೂಡವೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೆಟ್ ಇರಾಬೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಾನನಿರೋಧ ನೀತಿಯನ್ನು ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಬೇಡಿ ಹೋದರೆ ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ಕುಡಿದು ಜನ ಹಾಳಾಗುತ್ತಾರೆ; ಇದರಿಂದ ನಾವು ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಸಡಿಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ತಯಾರಿಕೆ ತಪ್ಪಲಿ, ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಪಾನನಿರೋಧ ಸಡಿಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ಪಾನನಿರೋಧ ಇರುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ತಯಾರಿಮಾಡುವವರಿಗೆ ಇದು ಒಂದು ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪಾನನಿಯ ಬಹಳ ಅಗ್ಗದಲ್ಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಅನನಿತತಕ್ಕಂಥ ತತ್ಪ್ರ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಗಾಂಧೀಜಿ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಬರುತ್ತದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿ ಭಕ್ತರಾಗಿರುವವರು ಕ್ಯಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಎಂದು ಅನಿಸಿಕೊಂಡಂಥಹವರು ಗಾಂಧೀಜಿ ಹೆಸರು ಹೇಳುವವರು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರಿಗೆ ಎದೆಗಾರಿಕೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಕಾರಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇನ್ನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಫಿಲಂ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಇದ್ದು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ಆದರೆ ಆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ತಯಾರಕರು ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಿಯಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಲ್ಪನೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇವೊತ್ತು ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗ ತಕ್ಕಂಥ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಈ ಒಂದು ನೀತಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಥಿಯೇಟರುಗಳಿಗೆ ವಾರಕ್ಕೆ 12 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಕಷ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಥಿಯೇಟರಿಸವರು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಫಿಲಂ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ, ಅದನ್ನು ಸಫಲಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರ ತಯಾರಿಕೆಗಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಥಿಯೇಟರುಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಲ್ಲಾ ಥಿಯೇಟರುಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಗಾಂಧೀಜಿರಣಿ ಮಾಡಲಿ ಎನ್ನುವ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾವು ಸಹಕಾರದ ವಿಷಯ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾತನಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು ಎಂತ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ತಿ ಬಲವಾದ ವಿರೋಧ ಇದೆ. ಆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯ ದೊರೆಯದೇ ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭಷ್ಟಾಚಾರ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಿದ್ದು ದರಿಂದ ಅದರ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ.—ಸ್ವಾಮಿ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೌಜನ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಕೊಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾ ತರದ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎರಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲೂ ಶೇಕಡಾ 99 ಭಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ವರ್ಕ್‌ಡೆಟ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಸುಮಾರು 3,000 ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಲೆಕ್ಕಡೇಶನ್ ಆಗಿದೆ. ಡಿಫಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆದ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ರೆಕ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಫೀಶಿಯಂಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೊಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಏನಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ರೂಢರಾಗಿರತಕ್ಕವರಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಪಕ್ಷದವರು ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಲು ತಯಾರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಇದ್ದಂತಹ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ 15 ಜನ ಮೆಂಬರು ಇದ್ದರು. ಅದು ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮತರವಾದ ಸೊಸೈಟಿ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟೆಡ್ ಬಾಡಿ 15 ಜನ ಇದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಡಿಸಾರ್ಸ್ ಮಾಡಿ, ನಾಮಿನೇಟೆಡ್ 16 ಜನರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅದರ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅನ್ಯಾಯ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಕಳ್ಳಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಇದೆ. ಅದು ಲೆಕ್ಕಡೇಟ್ ಆಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕಂತಹ ಎರಾ ಫೇರ್ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಕೇಸ್ ದಾಕಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ರಾಯರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೇಸಿಗಾಗಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮಾರಿದ್ದೂ ಆಯಿತು. ಅವರು ಮೂರು ಸಾವಿರ ಸಾಲ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೊಬ್ಬರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನು 99ರ ಮೇಲೂ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಉಂಟು; ಬೇರೆಯವರು ಮಾಡಿದರೆ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಅನೀತಿಯನ್ನು, ಅಂಥ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನಾದರೂ ಲೆಕ್ಕಿಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದೊಬ್ಬರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿರುವ ಎಂ.ಎಸ್.ಕೆ. ಮಿರ್ಸ್ ಲೆಕ್ಕಡೇಟ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರ ಅಸೆಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಲಯಾಬಿಲಿಟೀಸ್ ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬಂಡವಾಳ ಬರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕಂತವುಗಳನ್ನು ಇವರು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಬಹಳ ಭೀಕರವಾದ ಕ್ಷಾಮ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ 10 ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಜನರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಅದೇ ಅವರ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಪುಡ್ ಗಿಫ್ಟ್ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಈ ಫಾಮಿನಾಗೆ ಏನು ಐದು ಕೋಟಿ ಹಿಲ್ಡೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು. ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲದೆ, ಇದೇ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅರ್ಜಿಯಾಗಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಕೂಡ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ತುಮಕೂರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ನಾಲ್ಕು-ಆರು ರಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶಾರ್ಟ್ ನೋಟೀಸ್ ಕಳಿಸಿದ್ದೆ. ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾದರೂ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಜನರನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯ ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ, ವೃದ್ಧರಿಗೆ, ಬಾಲಕರಿಗೆ ಎರಾ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೇ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಏನು ಮಾಡುವುದು ಸಾರ್, ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿವಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು

ಭೀಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಫ್ಲೀಯಾಗಿ ಏನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಫ್ಲೀ ಗಿಫ್ಟ್ ಏನಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಭಾಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಅಲ್ಲಿನ ಕುಟುಂಬದ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನಾದರೂ ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ, ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೊದಲನೆಯ ಅಂಶವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಡಿಪ್ಯಾಂಡ್ ನಂ. 10ರಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಸಿಂಗ್ ಅಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮೂಲ ಭೂತ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಇವರು ಆ ತರಹ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದಿತ್ತು. ಮೊದಲನೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಪ್ಲಾಸಿಂಗ್ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪ. ಚಾರ್ವರ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿದೆ, ಕೇವಲ ನಾವು ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ, ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾಣಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕರಾರು ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತರಹ ಅಫೀಸರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೊಂದೂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಕಾರಣ ಬೇಕು. ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಏನೋ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಅದು ಕೂಡ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಗಬೇಕೋ, ಅಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹಣ ಹಚ್ಚಿ ಬರಬೇಕು, ಅದು ಕೂಡುತ್ತಾ ಎಂದು. ಇವತ್ತು ಪ್ಲಾಸಿಂಗ್ ಅಫೀಸರೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. 61 ಪರಸೆಂಟ್ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು 40 ಪರಸೆಂಟ್ ಇಳಿಸಿವಾರೆ. ಪಾಪ್ಯುಲೇಶನ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಾಳಲಿ. ಇಂಥ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ನನಗೆ ಇದ್ದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಇರುವಂತಹ ಅಫೀಸರಗಳೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಇವಾರೆ. ಇನ್ನು ಹೊಸವಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹಲವಾರು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ಏನು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಇವೇಲ್ಲವೇಳೆನಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರಾ? ಇನ್ನು ಪ್ಲಾಸಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಇವ್ಯಾಲ್ಯುವೇಶನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರಾ? ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ಕಮಿಟಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕೋ, ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ವಿಚಾರಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಎಡೆಗಾರಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಇವರು ಎಲ್ಲಾ ಡೆಪ್ಪಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವುದನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಡಿಲ್ಲ ತಮಗಿರಾ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು, ಬಹಾರದಲ್ಲ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಾಗ, ಅವರು 80 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿದರು. ಕೇಂದ್ರದವರು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಕೋಡಿನ ಒಳಗಡೆ ಅದು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಾರ ಮುಕ್ತಮಂಡಲವೆರಾ ಹಣ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, “ಧರಣಿ” ಹೂಸುತ್ರೆವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಒತ್ತಾಯ ತಂದರು. ನಂತರ, ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೇಂದ್ರದವರು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಕೋಡು ಪ್ರಕಾರ ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿ 80 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಯ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಏಕೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಮಾಡಬಾರದು? ನಮ್ಮ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಉತ್ತಮ ಮತ್ತು ಧೈರ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅವಲ್ಲದೆ ಇವರು ಯುವಕರು, ಉತ್ತಮತಾಲಿಗಳು, ತರುಣರು, ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಡಿಪ್ಯಾಂಡನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕಾರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದು ದೊಡ್ಡದಲ್ಲ, ಫರ್ಷಿ ಮಾಡುವುದು ದೊಡ್ಡದಲ್ಲ, ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಏಕೀಕರಿಸಿ ಇದೆ, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಡಾಡಬೇಕಾದರೆ, ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾರುಗಳು ಬೇಕು. ಸರಿ, ಅದರ ನಿಮ್ಮ ಏಕೀಕರಣ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಯನ್ನಿ ಏನಿದೆ ? ಟೂರ್ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ನೋಟ್ಸ್ ಏನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ವೇನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಕರಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಅವನ್ನೇನಾದರೂ ಚರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಏನೊಂದೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಟೂರ್‌ಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಕಾರುಗಳು ಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ರಾಜ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಹಾಗೂ ಈ ದೇಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ದುರ್ವ್ಯಯವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಡಿಮಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಡಿಮಾಂಡ್ ನಂಬರ್ 44. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಎಂ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅದಕ್ಕೆ ಡಿಮಾಂಡ್ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—1968-69ನೇ ಸಖ್ಯಮೆಂಟರಿ ಎಸ್ತಿಮೇಟ್‌ನ ಪುಟ 25 ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ The erstwhile Road Transport Department of the State Government was converted into a Statutory Corporation from 1st August 1961. The capital outlay of Rs. 5,22,31,041 incurred by the former Road Transport Department up to its conversion as a Corporation is being continued to be exhibited as in Government accounts. The erstwhile Road Transport Department was maintaining accounts on the Commercial system of accounts and was compiling the Profit and Loss account and the balance sheet as in the Commercial concerns. The outstanding balance of Rs. 5,22,31,041 under Capital expenditure has to be treated as investment of Government in Mysore State Road Transport Corporation. A sum of Rs. 5,22,31,041 is required for making adjustment in the accounts. This will not result in any outgo of cash and is only an adjustment in accounts from one head of account to another. Hence the Demand. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಏನೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಿ.ಟಿ.ಎಸ್. ಸರ್ವಿಸ್ ತೀರಾ ಹೊಸದಿದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೆರಡು ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಡಾಡುವ 11ನೇ ನಂಬರ್ ಬಸ್ ಖರ್ಚು ಅವರೊಂದಿಗೇ ಮಧ್ಯೆ ಎಲ್ಲೋ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಜನಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನಗಳಿಂದ ಬಿ.ಟಿ.ಎಸ್. ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಬರುತ್ತಿವೆ. ಅದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ದೂರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಜನಗಳು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಸ್‌ಗಾಗಿ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ನಿಂತು ಬಸ್ ಸಿಗದೇ ನಡೆದುಕೊಂಡೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಮುದುಕರು, ಎಲ್ಲರೂ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ತೀರಾ ಅನ್ಯಾಯ. ಬಸ್ ಸರ್ವಿಸನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಡಲೇ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ 44ನೇ ಡಿಮಾಂಡನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕಡೆಯದಾಗಿ, ಮೈಸೂರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಅಂಡ್ ಚೆಮಿಸ್ಟ್ರಿ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿಯವರಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಯಾನ್ಷನ್ ಸ್ಕೀಮುಗಳಿಗಾಗಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಳೆಬೆಳೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸ ಕೂಡದೆಂದು ೩೦ನೆ ಆಯ್ಕೆಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅಥೋಗತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ರೆಮ್‌ಕೊ ಕಂಪನಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಥೋಗತಿಗಿಳಿದಿದೆ. ಅದು ಯಾವಾಗ ದಿವಾಳಿಯಾಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ರೆಮ್‌ಕೊ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಮಾರಾಟ

ಮಾಡಲು ಮಾರ್‌ವಾದಿಯ ಹತ್ತಿರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡದೆ ಅಲ್ಲ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರಾನ್‌ಷನ್ ಪ್ಯಾಚೆಕ್ ಮಾಡಲು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆ ಹಣ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಎಂ.ಎಸ್.ಕೆ. ಮಿಲ್ಸ್ ಸಹ ಆಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನುರಿತವರುಳ್ಳಂಥ ಒಂದು ಹೈವರ್ ಕಮಿಟಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಅದು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೆಮುಕೊ ಕಂಪೆನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಹೈ ಸರ್ವ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಶಾಸನಸಭಾಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗಿ.ಟಿ.ಎಂ. ಕಂಪೆನಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಕೂಡದು, ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿ ಬಹಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕಡೆಯದಾಗಿ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮುಂದೆ ಇತ್ತುತ್ತಾ ಕೆಲವೊಂದು ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ನೇಕರು 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪುನಃ ಹೇಳಿಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. 14 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ 5 ಕೋಟಿ 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದುವೇ ಬಾಕಿ ಬಾಕಿ ಅಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರು ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫೋರ್ಮ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನಿತ್ತು, ಅದು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಎಂದು ಏನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೋ ಅದು ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದೇ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಹೋಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಮೈಸೂರು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫೋರ್ಮ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇದು ಯಾವುದೇ ವೆಚ್ಚದ ಬಾಕಿ ಅಲ್ಲ, ಅದರಂತೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ 98 ಲಕ್ಷ 21 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೆಲವೊಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಂಜೂರಾದಂಥ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ವೆಚ್ಚ. ಈ ವೆಚ್ಚ ನಮಗೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಾಕಿಗೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಯಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಆತಿ ಮಹತ್ವವಾದಂಥ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡದಾದಂಥ ಖರ್ಚಿನ ಬಾಕಿ ಅಂದರೆ ಈ ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ 5 ಕೋಟಿ 61 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ಈಗ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಬಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ, ಇದರ ಹೊರತಾಗಿ ಇನ್ನು ಬೆಟ್‌ಗೋ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀವೋ ಅದು ಕೇವಲ 74 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಈ 74 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಪರಿಹಾರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಿಗುವಂಥ ಆತೆ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೆ ವಾಗಿ ಅವರು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಎಡಗಿಸಿದ್ದೇವೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೊಡನೆ ನಾವು ಮಾತನಾಡಿದಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸದ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರಿದಿ ಮಾಡಿ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಬರಬಹುದು ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಒಟ್ಟು 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಪರಿಹಾರ ಶಾಶ್ವತವಾಗೂ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಾಗಿವೆ. ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಅಲ್ಲ ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕೇಂದ್ರದವರು ಬಹಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಬಹಾರದ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೂ, ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಕೋಡ್ ನಾವೂ ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು .....

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಹಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅದು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಬರುವ ಹಣವಲ್ಲ. ಬಹಳಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಸಾಲದ ಹೊರೆಯನ್ನು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

(ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಎದ್ದು ಎದ್ದು ಮಧ್ಯ ಮಾತನಾಡಲು ಅರಂಭಿಸಿದರು)

ಯಾರಾದರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಮಧ್ಯೆ ಉದ್ದು ಹಾಕುವಂಥಾದ್ದು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಇದುವರೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನನಗೂ ಬಾಯಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಏನೋ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆಯೇ ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಮಧ್ಯೆ ಬಾಯಿ ಹಾಕಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೆ.

8-00 P.M.

ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ ಇದ್ದರೆ, ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ತಮಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಆಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ, ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂದರೆ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಪು ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನುಮಾರು ಭಾಗದಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಪುನಃ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದು ಒದಗುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಲು 2 ಕೋಟಿ ಅಲ್ಲ. 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪರಿಹಾರ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಬರ್ಪು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದು ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ ಅಲ್ಲ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಇತರ ಉತ್ಪನ್ನ ಬರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಪು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಯುತವಾದ, ಅತ್ಯಂತ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ರಿಗ್ಸ್ ಅನ್ನು ತರಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಹೊರ ದೇಶಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎರಡನ್ನೂ ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. 3 ರಿಗ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಒಹಾರಾದಿಂದ ತರಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ 2 ರಿಗ್ಸ್ ಇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಒಂದೊಂದು ರಿಗ್ಸ್ ಅನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅವುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅವುಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಕೆಲವೇ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಮಾತನಾಡಿದರು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರಿಣ್ಯ ಹಾಗೂ ಖಾರ ಇತ್ತು. ರಾಜಭವನದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಅನೇಕ ಸಲ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಲ ಇಲ್ಲ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದಿಡೀ ಹೊಸದಾಗಿ ಬರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಂಥ ದೀಡಿಕೆ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬರ್ಚಾಗದೆ ಇದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ರಾಜಭವನದ ಬರ್ಚಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಾರುಗಳನ್ನು ತರಿಸುವುದಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕನಸು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಬರ್ಚನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬರ್ಚು ಅದರ 6-7 ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ವರ್ಷ ಇಷ್ಟೊಂದು ತೀವ್ರವಾದ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಕನಸು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದಲ್ಲ. ಇಂಫೋರ್ಸಿಡ್ ಕಾರು ಏನಿದೆ ಇದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತರಿಸಿದ್ದಲ್ಲ. ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಇಂಫೋರ್ಸಿಡ್ ಕಾರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ವಾತ್ಸ ಒಂದು ಇಂಫೋರ್ಸಿಡ್ ಕಾರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. He is the head of the Government. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಂಚಾಸೆಡುಗಳು

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಂಚರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟು ಹೊರತು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೊಡ್ಡ ಕಾರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು, ಎನ್ನುವುದು ಕೇವಲ ವೈಭವದ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯೂ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಕೃಷ್ಣ ವಿಮರನವನೆಗೆ ಹೇಗೆ ಬಂದ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೃಷ್ಣನ ಯೋಗ್ಯತೆ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಗತಿ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಭೂಲೋಕವೆಲ್ಲಾ ಸ್ವರ್ಗವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ನರಕವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣ ಮೇರು ಕರ್ವತ ಎತ್ತಿದ. ಆಯೋಗ್ಯತೆ ನಮಗೆ ಇದೆಯೇ? ಸರ್ಕಾರದ ಬರ್ಚೆಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಆಪ್ತಮುಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು “A paisa saved is a paisa earned” ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥಾ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಬರ್ಚೆನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದೂ ಕೂಡ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬರ್ಚೆನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರ ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬೆತ್ತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯೋಜನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಶ್ರದ್ಧೆ, ವಿಶ್ವಾಸ ಇದ್ದಂತಹ ಯೋಜನೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಟುವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಯೋಜನಾಮಂಡಲ ಇರಬೇಕು, ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ವರು, ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಯೋಜನೆ ಬುಡದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ರಿಪಾರಮ್ಸ್ ಕಮಿಷನರವರು ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನಾಮಂಡಲಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನವರವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನಾಮಂಡಲವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನಾಮಂಡಲವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಂ.ಎಂ.ಎ.ಗಳು ಎಂ.ಎಂ.ಸಿ.ಗಳೇ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಸದಸ್ಯರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಬರ್ಚೆ ಕೂಡ ಏನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಆಫೀಸರು ಎಂದು ಏನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಅದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರು. ಅವರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ತಯಾರುಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ 2-3 ತಿಂಗಳು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಆಫೀಸರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಸಬರನ್ನು ಯಾರನ್ನೂ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನೇನು ಬರ್ಚೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. 3 ತಿಂಗಳಾದ ನಂತರ ಅವರು ಸಹ ತಮ್ಮ ಜಾಗಕ್ಕೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೌಕರರು ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಒಂದುಕಡೆ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಜನತೆಗೆ ಏನೇನು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪ್ಲಾನಿಂಗು ಬೋರ್ಡಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾರಿವಾರ್, ಸದಸ್ಯರು ಯಾರಿವಾರ್ ಎನ್ನುವುದರ ಹೆಸರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಬಗ್ಗೆ ಅದೇನು ಪೂರ್ವಗ್ರಹಣಿಡಿತರಾಗಿ ಎಂದೇಕೆ ಹೇಳಿದರೋ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅಷ್ಟು ಬೇಸರ ಏಕಾಯತೋ ನನಗಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಚೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಾಗಿರುವವರು

(ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಎನ್ನುವವರು. ಮತ್ತೆ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದವರು ಇಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣರವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಮೂರನೆಯವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ವಿ. ಪೋರ್ಚುಡೆಯವರು, ನಾಲ್ಕನೆಯವರು ಪೊಳಸನ್ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಎನ್ನುವವರು, ಇವರು ಎಕನಾಮಿಕ್ಸ್ ಪ್ರೊಫೆಸರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹಿಂದೆ ಪ್ಲಾನಿಂಗು ಕಮಿಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ನಾನು ಅಪಿಷಿಯರ್ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಏನೊಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಾಡಿಯಾಗಿ ಆಗಬೇಡವು ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವುದೇ ಫಲ ಇದರಿಂದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಚೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ವತಿಯಿಂದ, ಒಬ್ಬರನ್ನು ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಹಾಗೂ ರೂರಲ್ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವವರು ಎಂದು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವಂತಹವರನ್ನು ಇರಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ನೇಮಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಪ್ರೀತಿಯಾಗಲಿ ಪ್ರೊಜ್ಯುಡಿಸ್ ಆಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಅವಗಾಹನೆಗಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ನೇಹ ಪ್ಲಾನಿಂಗು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಗ್ಯರು ಹಾಗೂ ಪಂಡಿತರು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಸಮಾಜವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು. ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಸಮಾಜವಾದದ ಗುರಿಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕಮ್ಯೂನಿಷ್ಟು ಸಮಾಜವಾದದ ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆ ಯಾವ ಖಾಸಗಿ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಕಮ್ಯೂನಿಷ್ಟು ಸಮಾಜವಾದದ ಗುರಿಯಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಅಪಕಾಶವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನಾವೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟು ತತ್ವದ ಸಮಾಜವಾದದ ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟು ಸಮಾಜವಾದಕ್ಕೂ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟು ಸಮಾಜವಾದಕ್ಕೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಂತರವಿದೆ. ಏಕೆ ನುಮ್ಮನೆ ಸೋಷಿಯಲಿಸಂ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ?

Rich people have become richer and richest. Black money is going on. This is what you get from your Socialism.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಗುರಿ ಏನು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶವೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಈಗ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಮಿಟಿಗಳಿಂದ ಏನು ಕೆಲಸಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ಕಮಿಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲೇ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚನೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಇದರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡೋಣ ಮತ್ತು ಕಮಿಟಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂತಲೂ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಆಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯೇ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ ಸರಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸ

ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅನೇಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸುಗಳು ಸತೆಯುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಾಗಲೀ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಾಗಲೀ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೂ ಇದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸುಗಳು ಆಗುವಾಗ ಟೊಟಲಿಟೇರಿಯನ್ ರೆಜಿಮನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲ ನಡೆಯುವುದು ಸುಲಭ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಚಳುವಳಿ ಹಾಗೂ ಸ್ಪೈಕಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಅಂತಹವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದೇನೋ ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಅವರು ನಿರ್ನಾಮವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಲಿಸಿ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅನೇಕ ದೋಷಗಳೂ ಬರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹೊರಗೆ ಒಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸವಾಗಲೀ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸವಾಗಲೀ, ಇಲ್ಲವೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸವಾಗಲೀ, ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸವಾಗಲೀ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದರಿಂದ ಹಲವಾರು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುವುದು ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರ ಖರ್ಚು ತಗ್ಗಿ ಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಟೀಕೆಗಳೂ ಬಂದವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಳು ಅವಲಂಬನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕತರಹದ ಟೀಕೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದವು. ಸರಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸು ವತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ದೋಷಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವ ಪಾದಗಳೂ ಪುನಃ ಪುನಃ ಮಾಡತಕ್ಕ ಟೀಕೆಗಳು ಬಂದವು. ಇಂತಹ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ವಾಟಾಫ್ ನಾಗರಾಜ್ ರವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕತೆಯನ್ನೇ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಇವರು ಹೇಳಿದ ಕತೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಕಂಪ್ಲೇನ್ ಮಾಡಿದವರು ಎಂದೇನೂ ನನಗೆ ಅವರಮೇಲೆ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವಂತಹ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದು ಬಹು ಕಷ್ಟ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೆಲವಾರು ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸದಸ್ಯರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಗಂಭೀರತೆಯಿಂದ ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಖರ್ಚು ಮಾಡದಾರದೆಂದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ಇದನ್ನು ನಡೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನೆತ್ತಿದ್ದರು; ಅದನ್ನು ನಾನು ಮರೆತಿರಬಹುದು. ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡರಾಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ನನಗೆ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿ ಇಷ್ಟು ಮಂದವಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಾಮನಿವಾರಣೆಯ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ 85 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ, ಮೈಸೂರು ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ, ಬೆಳಗಾಂ ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಬೀದಾರ್ ಡಿವಿಜನ್ನಿಗೆ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇಷ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಬೀದಾರ್ ಡಿವಿಜನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

“That further sums not exceeding the amounts shown in respect of Demand Nos. 3, 5, 6, 10, 18, 20, 21, 23, 30A 31, 32, 33, 39, 44, 45, 47 and 54 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending with 31st day of March 1969.”

The motion was adopted.

(MR. DEPUTY SPEAKER)

As ordered by the Chair the motion for Demands for grants adopted by the Chair are re-produced below.

DEMAND NO. 3.—STATE EXCISE

10. State Excise Duties

“That a further sum not exceeding Rs. 50,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘State Excise Duties’.”

DEMAND NO. 5.—SALES-TAX—ADMINISTRATION

12. Sales tax

“That a further sum not exceeding Rs. 2,10,500 be granted to the Government to defray the charge which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘Sales-tax’.”

DEMAND NO. 6.—OTHER TAXES—ADMINISTRATION

13. Other Taxes and Duties

“That a further sum not exceeding Rs. 29,300 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘Other Taxes and Duties’.”

DEMAND NO. 10.—GENERAL ADMINISTRATION.

19. General Administration.

“That a further sum not exceeding Rs. 7,93,300 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘General Administration’.”

DEMAND NO. 18.—MEDICAL AND PUBLIC HEALTH.

29. Medical

“That a further sum not exceeding Rs. 300 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘Medical’.”

DEMAND No. 20.—AGRICULTURE, HORTICULTURE AND FISHERIES

31. *Agriculture*

“That a further sum not exceeding Rs. 100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘Agriculture’.”

DEMAND No. 21.—RURAL DEVELOPMENT

32. *Rural Development*

“That a further sum not exceeding Rs. 25,00,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘Rural Development’.”

DEMAND No. 23.—CO-OPERATION

34. *Co-operation*

“That a further sum not exceeding Rs. 3,68,700 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘Co-operation’.”

DEMAND No. 30-A.—ELECTRICITY SCHEMES

45. *Electricity Scheme.*

Chief Minister.—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a further sum not exceeding Rs. 28,900 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of Electricity Schemes’.”

DEMAND No. 31.—PUBLIC WORKS

50. *Public Works*

“That a further sum not exceeding Rs. 2,50,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of Public Works’.”

(MR. DEPUTY SPEAKER)

DEMAND No. 32.—PORTS AND PILOTAGE

53. *Ports and Pilotage*

“ That a further sum not exceeding Rs. 4,14,750 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘ Ports and Pilotage’ .”

DEMAND No. 33.—FAMINE

64. *Famine Relief*

“ That a further sum not exceeding Rs. 5,60,77,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘ Famine’ Relief’ .”

DEMAND No. 39.—MISCELLANEOUS

71. *Miscellaneous*

“ That a further sum not exceeding Rs. 7,97,745 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘ Miscellaneous’ .”

DEMAND No. 44.—INDUSTRIAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT.

96. *Capital Outlay on Industrial and Economic Development.*

“ That a further sum not exceeding Rs. 6,91,86,841 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘ Capital Outlay on Industrial and Economic Development’ .”

DEMAND No. 45.—CAPITAL OUTLAY ON IRRIGATION

99. *Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Commercial).*

“ That a further sum not exceeding Rs. 68,200 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘ Capital Outlay on Irrigation, Navigation, Embankment and Drainage Works (Commercial)’ .”

DEMAND No. 47.—CAPITAL ACCOUNT OF ELECTRICITY SCHEMES OUTSIDE
THE REVENUE ACCOUNT

101. Capital Outlay on Electricity Schemes

“ That a further sum not exceeding Rs. 3,95,100 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of Capital out lay on Electricity Schemes’.”

DEMAND No. 54.—ADVANCES AND LOANS

Q. Loans and Advances by State/Union Territory Governments.

“ That a further sum not exceeding Rs. 36,96,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1969, in respect of ‘ Loans and Advances by State/Union Territory Governments.’ ”

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Before we rise, I have to make an announcement. As the number of nominations received for the Senate of the Bangalore University is more than the places to be filled in, there will be election and the election will be held between 2 P.M. and 4 P.M. tomorrow, in the Committee Room.

The House will now adjourn to meet tomorrow at 12 noon.

The House adjourned at Twenty-five Minutes past Eight of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Thursday, the 19th September 1968.
